

De Gildetrom

Magazine van de Noord-Brabantse schuttersgilden

Noord-Brabant staat op de kaart

Gilde-archief soest
toegankelijk

140

Hoofdlieëndag
2012

142

Gildepelgrimage
2012

144

Workshops voor de
jeugd succesvol

176

BELIEN

Uw gildekleding en
toebehoren, perfect op maat
gemaakt in eigen atelier.

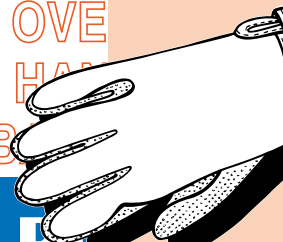
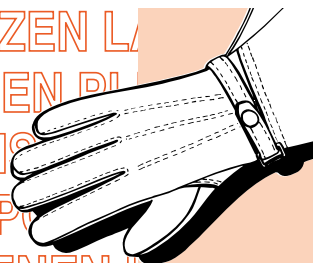
Wij zijn gespecialiseerd in sjerpen,
hoeden (in vele modellen, kwaliteiten
en kleur) en gildekousen tot ver over
de knie (alleen bij ons verkrijgbaar).
Ook kunnen logo's (patroonsheiligen)
ingeborduurd worden!

Alle door ons geklede gilden worden
ook door ons onderhouden!

Kerkstraat 20, 3930 Hamont, België
Telefoon: 00 32 - 11 - 44 52 58

LAARZEN LAARZEN LAARZEN
PLUIMEN PLUIMEN PLUIMEN
BATONS BATONS BATONS
POMPONS POMPONS POMPONS
UNIFORMSCHOENEN
LEERWERK LEERWERK
TWIRLSCHOENEN
INSTEPSCHOENEN
OVERSCHOENEN
HANDSCHOENEN
BATON-TASSEN

VAN BEERS B.V.
S C H O E N F A B R I E K

Mgr. Völkerstraat 33, 5171 JM Kaatsheuvel NL
Tel.: (0416) 2722 54, b.g.g. 27 65 48 - 27 70 72
Internationaal Tel.: 0031 (416) 27 22 54

SHAKO'S SHAKO'S SHAKO'S

EDELSMEDERIJ
NOL COOPMANS V.O.F.
GESLAGEN SCHOONHEID

ATELIER VOOR HET LATEN ONTWERPEN EN
VERVAARDIGEN VAN AL UW EXCLUSIEF
HANDVERVAARDIGD GILDEZILVER

GRAVEREN - DRIJVEN - CISELEREN - GIETEN

5632 PG Eindhoven, Kruburg 1a,
Tel.: (040) 241 85 86, Fax: (040) 241 20 78

't Tamboerke
De gildetrom specialist

J. v.d. Heijden

Streekkant 4
5476 KP Vorstenbosch
Tel.: (0413) 368278
Mob.: (06) 12946405

E-mail: gildetrom@tamboerke.nl
www.tamboerke.nl

GILDEZILVER

ATELIER NOUD PETERS

Breestraat 47, St. Anthonis Tel. (0485) 38 33 66
www.edelsmidpeters.nl

Blinkt uit in vakmanschap

Driemaandelijks magazine van de
Noord-Brabantse schuttersgilden uitgave van de
Stichting De Gildetrom ISSN 1380-233X.
Jaargang 59 (2012) nummer 4

HOOFDREDACTIE

Peter van Kuijen
Morgenroodstraat 10, 5641 HD Eindhoven
T (040) 281 50 31
E p.van.kuijen@onsneteindhoven.nl

CORRECTOR

Felix Crooijmans
Gravenstraat 14, 5663 GC Geldrop
T (040) 285 05 43 E fmwcrooijmans@onsbrabantnet.nl

CORRESPONDENTEN

Europese Gemeenschap van Schuttersgilden
Open vacature

Noordbrabantse Federatie

Ton de Brouwer
Ruiterweg 6, 5674 XB Nuenen
T (040) 284 22 12 E a.debrouwer01@onsnet.nu

Kwartier van Oirschot

Jan van Gelooven
Bendastraat 55, 5011 TB Tilburg
T (013) 455 64 17 M 06 55 33 83 74
E janvangelooven@planet.nl

Peelland

Frans Aldenzee
Nieuwe Uitleg 10, 5761 ED Bakel
T (0492) 34 19 48 E almo-unique@planet.nl

Maasland

Bert van Hulst
Sint Antoniusstraat 81, 5144 AC Waalwijk
T (0416) 33 54 63 E menfrea@compaqnet.nl

Kempenland

Piet van de Wiel
Boekweitstraat 34, 5632 KJ Eindhoven
T (040) 241 09 78 E ripilimielki@kpnplanet.nl

Land van Cuijk

Hannie Hamers-Heessen
Walstraat 47, 5371 AL Ravenstein
T (0486) 41 15 52 E fam.hamers@planet.nl

Baronie en Markiezaat

Rien de Krom
Konijnenberg 3, 4661 AH Halsteren
T (0164) 68 55 99 E mfdekrom@home.nl

ADMINISTRATIE EN ABONNEMENTEN

Henk van den Broek
Beukendreef 39, 5056 CA Berkel-Enschot
T 013 52 85 520 E henk.vanden.broek@tele2.nl

BETALINGEN

RABOBANK Steensel
Rekeningnummer: 13.45.08.874
Stichting De Gildetrom

Noord-Brabant staat op de kaart!

Met het behalen van de titels Europakoning en Europaprin, hebben twee gildebroeders uit het Brabantse land de provincie toch maar weer op de kaart gezet! Toon Weijtmans, gildebroeder van het Sint-Antonius/ Sint-Sebastiaangilde uit Udenhout, wist zich in het Poolse Tuchola tot Europakoning te schieten, voorwaar een hele prestatie.

Bij de jeugd was het Bram van Bergen, lid van het Sint-Sebastiaangilde uit Oss, dat zich verzekerde van de titel Europaprin. En toevallig komen beiden ook nog eens uit Kring Maasland. Kan het nog mooier?

De grote gildedagen zijn weer verleden tijd. Enkele hebben met slecht weer te kampen gehad, maar er waren ook bij die zonovergoten dagen hadden. Je moet het maar net treffen. De jeugd is goed bezig, zeker nu we een Europaprin in ons midden hebben.

Maar de jeugd zelf..., kunnen jullie niet eens iets schrijven voor in De Gildetrom? Neem eens de moeite en ervaar hoe het is om je eigen geschreven stukje in De Gildetrom te zien staan!

Met dit laatste nummer van 2012 staan we weer voor een nieuwe jaargang. Het zal een bijzonder jaargang zijn, want het is dan de zestigste jaargang van De Gildetrom. Daar wordt natuurlijk aandacht aan besteed, hoe dat ingevuld gaat worden blijft nog even een geheim. Met de feestdagen voor de deur wenst het bestuur en de redactie van De Gildetrom jullie een gezegend kerstfeest en een goed 2013 toe.

Peter van Kuijen

Sluitingsdata inzenden kopij voor 2013

Nr. 1/2013	7 januari	Nr. 3/2013	24 juni
Nr. 2/2013	1 april	Nr. 4/2013	1 oktober

VOORWAARDEN

Abonnementsprijzen 2012:

Particulier abonnement € 10,50 (indien een machtiging tot automatische overschrijving is verleend € 7,50). Collectief abonnement via gilde € 7,50.

Indien geen machtiging tot automatische overschrijving is verleend, wordt voor de incasso van het totaalbedrag per gilde € 3,00 in rekening gebracht.

Buitenlands abonnement: € 17,50. Het abonnement geldt voor een kalenderjaar en wordt geacht te zijn voortgezet, indien niet vóór 1 november opzegging heeft plaatsgehad. Nieuwe abonnementen kunnen onmiddellijk ingaan. De redactie houdt zich het recht voor, teksten naar beste weten en in ieders belang te redigeren.

Advertentietarieven worden op aanvraag medegedeeld.

Niets uit deze uitgave mag worden vermenigvuldigd en of openbaar gemaakt op welke wijze dan ook zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de Stichting De Gildetrom. Geplaatste artikelen in De Gildetrom vallen buiten de verantwoordelijkheid van de redactie.

Vormgeving en layout: Olafs Grafische Vormgeving

Druk: Drukkerij Vos Gemert

Oplage: 3500 stuks

Toon Weijtmans Europakoning

Toon Weijtmans Europakoning! Henny Hopenbrouwers, voorzitter Kring Baronie en Markiezaat juicht mee. Bisschop Hurkmans is de eerste die hem feliciteert.

In het Poolse Tuchola is op zaterdag 25 augustus 2012 Toon Weijtmans (64) van het Udenhoutse gilde Sint Antonius-Sint Sebastiaan Europakoning geworden. Het Europakoningschieten wordt om de drie jaar georganiseerd door de Europese Gemeenschap van Schuttersgilden (EGS). Meer dan 80.000 gildebroeders en -zusters uit tien landen zijn bij deze organisatie aangesloten. In totaal waren in Tuchola 320 gilden aanwezig. Van al deze gilden mogen alleen de daadwerkelijke koningen deelnemen.

Voor het Udenhoutse gilde was dat Toon Weijtmans, die zich in 2011 tot koning schoot. Nederland is ingedeeld in regio 3, samen met o.a. Zweden. Aan de voorronde van regio 3 namen 44 koningen deel. Toegelaten tot de finaleronde is de winnaar van de voorronde en de twee schutters vóór en de twee schutters na de winnaar. Totaal dus vijf koningen uit onze regio. Toon Weijtmans won de voorronde net niet maar mocht wel mee naar de finaleronde. In de finale streden uiteindelijk 35 koningen uit de diverse regio's om de Europese koningstitel. De koningen schoten om beurten op een lat waarop een houten koningsvogel was gemonteerd. Het mooie aan deze wijze van schieten was dat men zeer moeizaam kon beoordelen in hoeverre de lat kapot was geschoten. Bij het 125e schot brak de lat, waardoor de vogel op de grond viel. De gelukkige schutter was in dit geval Toon Weijtmans. Als eerste werd hij gefeliciteerd door de bisschop van 's-Hertogenbosch, mgr. A. Hurkmans, die het schieten van zeer nabij had bijgewoond. Ze vielen in elkaars armen.

Meteen na het gebeuren werd de nieuwe koning afgevoerd naar een VIP tent en afgeschermd voor iedereen. Pas na de Kroningsmis kregen de eigen leden van het gilde en de duizenden toeschouwers de gelegenheid om de koning te feliciteren. Tijdens de Kroningsmis in de Sint Bartholomeuskerk met mgr. Hurkmans als voorganger, werd de Europakoning door de president van de EGS, Charles- Louis Prins van Merode, geïnstalleerd en kreeg hij de bijbehorende versierselen omgehangen. Hierna volgde een ontvangst in de feesttent waar hij boven op het podium door 10.000 gildebroeders werd toegejuicht en bezongen in alle talen. Vooral het massaal door alle aanwezige mee-gezongen Brabantse lied "Were Di" gaf een kippenvel moment. Later die avond volgden nog vele felicitaties en werd er gedronken en getoost op de nieuwe Europakoning. Een dag later was er een optocht door de stad waar 400 gilden aan deelnamen en waar het defilé op de hoofdtribune door Europakoning Toon Weijtmans werd afgenomen.

Ook het afsluiten van de driedaagse festiviteiten was een waar volksfeest, met als middelpunt de nieuwe Europese koning. Toon Weijtmans was in Polen niet de enige uit Udenhout. Hij was samen met een delegatie van twintig personen, inclusief de vier leden van het gilde Sint Joris & Sint Catharina uit Gemonde, met de bus naar Polen gekomen om aan de festiviteiten deel te nemen. Ook zij wisten niet wat hen overkwam en werden bij alle plichtplegingen betrokken en genoten van het succes van de koning. Bij thuiskomst op dinsdagavond werden zij tussen een haag van bevriende gildebroeders, eigen leden, familieleden en bekenden het Udenhoutse raadhuis in gelooft en welkom geheten door de ceremoniemeester, Harrie Moonen. Aanwezig bij deze ontvangst was de vice president van de EGS, Jos Verbeeten, de voorzitter van de kring Maasland, Jack Goudsmits en de burgemeester van Tilburg, erehoofdman Peter Noordanus. Uit handen van de burgemeester kreeg Toon de Tilburgtrofee overhandigd. Deze trofee wordt aan personen uitgereikt die zich op uitzonderlijke wijze verdienstelijk hebben gemaakt gedurende een korte tijd bij een bijzondere gebeurtenis. De titel van Europakoning voor Toon Weijtmans behoort daar zeker bij. Toon Weijtmans mag zich nu drie jaar Europakoning noemen en zal de komende tijd vaak op reis zijn om Europa te vertegenwoordigen bij tal van gildebijeenkomsten. Zo staat een bezoek aan Rome in 2013 gepland en heeft hij al uitnodigingen ontvangen van gilden uit Duitsland, Polen, Tsjechië en Oekraïne. Het zal voor Toon Weijtmans en zeker ook voor het gilde een mooie en bijzondere tijd worden. ■

Toon Weijtmans, Europakoning.

“In één klap veranderde alles voor mij. In het Poolse Tuchola schoot ik de vogel eraf. En nu mag ik me drie jaar lang Europaprinns noemen.”

Europaprinns Bram van Bergen aan het woord

Van de 73 gildeprinsen (m/v) die een poging waagden, bereikten er 23 de finale.

Met nummer dertien kwam ik in de finale, waarin ik vier schoten heb mogen lossen.

Bij mijn laatste en in totaal 79ste schot zei

..... iemand: “die gaat er nog niet af”. Ik raakte de zijkant en hout schoot alle kanten op.

..... “Netjes geschoten” kreeg ik te horen. Ik wilde doorlopen maar er steeg een hoop gejuich op. Iemand pakte me bij de schouder en zei:

..... “Mittkommen!” Ik schrok me rot. Ik had de vogel niet zien vallen.

Na het ‘afvoeren’ kwam ik bij het bestuur van het EGS in een tentje, om even tot rust te komen. Dat wou maar niet lukken; dat bezinken had uiteindelijk toch wel iets meer tijd nodig dan een weekendje. Vanuit het tentje ging het door naar de kroningsmis waar Toon en ik onze konings- en prinsenvogel omgehangen werden. Vanuit de mis door naar de grote tent, de feestende massa in. Al die mensen langs de weg. Vendeliërs stonden op tafel. Iedereen zong en wilde met me op de foto.

Ja, die tweede dag in die buggy, zwaaiend naar de mensen aan de kant. Dit vergeet ik nooit meer. Uren stonden we te zwaaien toen de kleurrijke optocht van de gilden aan ons voorbij trok. Waarna uiteindelijk ook snel de afsluiting van het EST kwam, die een beetje lang duurde. De massale opmars van Brabantse gilden, met één Duitse vendelier, was indrukwekkend. Het liefst deed ik er aan mee net als anders, maar nu kwamen ze als een blok op mij afgelopen.

Dat ene schot gaf me het visitekaartje voor de schutterswereld. En dan te bedenken dat ik niet mee naar Polen zou gaan. Dankzij mijn broeders bij het gilde heb ik toch mee kunnen gaan.

Deze fraaie tak van sport die in Frankrijk door jong en oud wordt beoefend, heeft zijn weg gevonden in het Brabantse gildewezen en zeker in de gildekring Maasland. Het spel is uit de schuttersgilden niet meer weg te denken en ook hier wordt het door jong en oud beoefend. Fantastisch om te zien hoe een geïntroduceerd spel zo groot kan worden.

De kunst van aanpassen en vernieuwen waarmee gilden hun overlevingsstrategie meteen hebben verklaard. ■

Applaus voor Europaprinns en Europakoning.

Een trotse Europaprinns.

In het land van Cuijk kennen we ‘33 dorpen en een stad’, zoals Harm Douma en Rien van den Brand in hun fraaie boek met die naam uitgebreid hebben beschreven.

Daarin is te lezen dat vrijwel elk dorp van enige importantie een schuttersgilde kent of heeft gekend. Het opmerkelijke is dat Wanroij nooit een schuttersgilde heeft gekend, terwijl het toch een dorp van enige importantie is geworden met een eigen bestuur. Aan het eind van de 18e eeuw had Wanroij zelfs meer inwoners dan Mill. Ondanks vele naspeuringen heeft oud-streekarchivaris Harm Douma nooit enige aanwijzing hiervoor in de uitgebreide archieven kunnen vinden.

Waarom Wanroij nooit een schuttersgilde heeft gekend

Het schuttersgilde had destijds een vaste plaats in het dorpsleven. Buiten de kermis en de Vastenavond vormden de feest- en teerdagen van het gilde zowat het enige vertier in het dorp.

Maar naast de nobele taken van het gilde, zoals b.v. de armenzorg, het verzorgen van begrafenissen, het onderhouden van de altaren in de kerk, etc., liep het bij de gilde soms ietwat uit de hand.

Menig gilde was slecht georganiseerd, zag een afnemend elan onder de leden gepaard gaan met een wanbeheer van de goederen. Dat alles maakte dan plaats voor feestelijkheden, die nog wel eens uit de hand liepen. Het is dan ook logisch dat door al deze oorzaken de geestelijkheid zich keerde tegen de schuttersgilden. Soms maakten de gildenbroeders het wel erg bont als zij ongetrouwde boerendochters uitnodigden op dansfeesten, waar zij onder begeleiding van de viool gingen dansen. Ook bezondigden de gildenbroeders zich eraan om met getrouwde vrouwen te dansen. Schande!

De pastoor ging daar fel tegen tekeer en menigmaal wist hij de gildenbroeders met een donderpreek vanaf de kansel ervan te overtuigen dat het gilde beter opgeheven kon worden. Als het bestuur het gildezilver bij hem inleverde, zou de pastoor er fraai kerkelijk zilver van laten maken en was de vrede weer getekend. En zo gebeurde het soms. Maar niet alleen de pastoor kwam in actie tegen de schuttersgilden. Dat blijkt uit een interessant document, gevonden door mevrouw Van Lieshout uit Grave in het archief van de ambtman van Grave en het Land van

Cuijk in het BHIC te Den Bosch.

In 1749 wilde een aantal inwoners uit Wanroij een gilde oprichten en daartoe dienden zij een verzoek in bij het dorpsbestuur. De mindere reputatie van de schuttersgilden was intussen ook doorgedrongen tot de inwoners en het bestuur van Wanroij en daar bestond dan ook een groot wantrouwen tegen de komst van een schuttersgilde.

Nee, zei het dorpsbestuur, we hebben het al zo lang zonder gilde gedaan en bovendien zijn we bang dat zo'n gilde zal leiden tot verstoring van de rust in het dorp. Maar liefst vijftien personen hebben de brief van het dorpsbestuur mede ondertekend. Blijkbaar is de boodschap goed aangekomen in Wanroij, want later zijn er voor zover bekend geen initiatieven meer geweest om een schuttersgilde in Wanroij op te richten. Voor de liefhebbers is de getranscribeerde tekst van het document in dit verhaal integraal opgenomen.

“Naedemael alhier tot Wanraij haer eenige persoonen en Inwoonders aengeven hebben en versoeken om een Gilt op te Reghten En wij Schepenen daer toe werden versoght om het gemelte Gilt te Menteneeren en te helpen vervoorderen, het welck ons dunckt on doenlijck te wesen, om datmen al Reets hoort Seggen van Sommige GeErffdens en Inwoonders datmen het te Wanraij soo Langen tijt Sonder Gilt gedaen heeft, en Liever hebben datter geen opgeregt werdt, onder andere om die Redenen om datter meer Schade, Ruijsinge, en Ongeluck aff te verwaghten is, als wel Profijt, Vrede, en

Geluck; waer door wij ondergese Schepenen van Wanraij vermeijnen genootsaecht te zijn voor soo veel wij vermogen off in onse Maght is soodanigh Gilt te keeren ende te wederhouden als mogelijk is, om naederhandt geen verwijt te hebben te verwaghten, En om te Thoonen dat wij bij onsen tijt geene Nieuwe gereghtheden willen helpen Maeken die wij voorbij Connen Komen, hebben wij Schepenen voorsen beneffens onsen Gesubsde Scholtus, en voor deze Regenten dese met Eenige van onse GeErffdens en Naebueren die ons de behulpsaem handt willen houden ondergeteekent, aldus gedaen tot Wanraij den 16en Junij 1749.”

w.g. Jan Peters en nog vierenveertig andere ondertekenaars.

Met dank aan mevrouw Leny van Lieshout krijgt Harm Douma met enige vertraging alsnog een antwoord op zijn vraag waarom Wanroij nooit een eigen schuttersgilde heeft gekend.

Met enige regelmaat worden eerder ingeslapen schuttersgilden weer wakker geschud, zoals in St. Hubert en St. Anthonis. Maar deze gilden hadden hun archieven, koningszilver en andere bezittingen gelukkig goed bewaard, waardoor een herstart mogelijk was. Maar om nu in Wanroij een compleet nieuw gilde van de grond te tillen, lijkt een misschien wel een te grote uitdaging. Maar.....wie niet waagt, die niet wint. ■

Twée trendsetters

„Wij wonen wel ver achteraf,” zegt Maria van Erp als ik een afspraak met haar maak voor een interview. De reden dat ik haar bel is dat zij gildekoning geweest is. Op zich is dat niet bijzonder, er zijn er wel meer dames die gildekoning zijn of geweest zijn.

Maar sinds een paar jaar is er een nieuwe trend waarneembaar, namelijk dat een vrouw haar man van de troon afschiet. Het klinkt als een verhaal uit de Griekse mythologie maar het is ‘real live’ in Brabant. Ik ben nieuwsgierig naar het verhaal wat er achter zit en maak een afspraak met Maria en haar man Marcel.

Maria en Marcel wonen inderdaad achteraf, te midden van veel groen. Een smal oprijlaantje leidt naar hun boerderij. Meteen als ik uit de auto stap sta ik voor een dilemma: Zal ik achterom gaan, zoals het hoort op een Brabantse boerderij? Of zal ik bij de voordeur aanbellen? Ik besluit tot het laatste, maar aanbellen is niet nodig want drie honden slaan alarm. Maria doet de voordeur open terwijl ze de honden probeert tegen te houden. Het ruikt er naar stampkot, het eten staat nog op tafel. „Kom binnen,” zegt Marcel, „we zijn net klaar met eten.” Eigenlijk betwijfel ik dat, want er zit nog stamp in de pan, maar de restanten gaan in de voederbak van de honden. En dan voel ik me echt thuis, de hond van mijn oma at ook altijd met de pot mee.

Terwijl Maria de tafel afruimt en Marcel de vaatwasser inruimt vertelt Maria dat ze het sinds 2003 wat rustiger aandoen. Voor die tijd waren ze afhankelijk van de inkomsten van hun boerderij. Om van de boerderij te kunnen leven hadden ze drie bedrijfstakken: melkkoeien, fokzeugen en mestvarkens. En dat was heel hard werken. Een opkoopregeling stelde hun in staat om met het boerenwerk te stoppen. Marcel leerde voor vrachtwagenchauffeur, heeft dat een paar jaar gedaan en werkt al weer geruime tijd bij een bedrijf dat hem detacheeert op boerderijen waarvan de boer ziek is. Maria werkt in een winkel en heeft het druk met huis en haard. Het boeren kunnen ze niet helemaal laten, zij hebben meer vee dan de doorsnee hobbyboer. Verder hebben ze het samen druk met het gilde en beoefent Marcel de jagersport.

Marcel is sinds de heroprichting van het Sint Antoniusgilde, in het dorp Sint Anthonis, in

2006 lid. (Over het eerste lustrum van dit gilde stond een artikel in De Gildetrom, in nummer 2 van 2012.) Marcel heeft altijd al bij een gilde gewild, hij is geïnteresseerd in geschiedenis en oude gebruiken. Tijdens het kaarten vertelde zijn zwager Bert, die lid is van het Sint Matthiasgilde in het nabije Oploo, vaak over het gilde. Ook de hoofdman van dat gilde kaartte mee. Marcel vond het erg jammer dat er geen gilde in hun dorp was. Hij en vijf andere dorpsbewoners reageerden op een oproep van burgemeester Jos Verbeeten (ook voorzitter van de NBFS) om een plaatselijk gilde op te richten. Zo kwam het dat ze met zijn zessen bij de burgemeester zaten. Verbeeten zei: „Als jullie ieder nog twee man vinden die mee willen doen dan krijgt Sint Anthonis een eigen gilde.” De intentie was om met een Flambert te gaan schieten,

Marcel en Maria van Erp tijdens het koningschap van Marcel; de vogel is beschilderd in de kleuren van de koningsfazant.

maar het verkrijgen van een vergunning was niet zo simpel. Daarom werd besloten met de kruisboog te gaan schieten. Ze doen dat een of twee keer per week; in de winter wordt er op het vlak geschoten en zomers op de wip. Behalve de interne competitie doet het Sint Antoniusgilde mee aan een dorpencompetitie en is er jaarlijks het koningschieten op Sacramentsdag, 14 dagen na Pinksteren. Het gilde is sinds 2010 in het bezit van een eigen gildeterrein en maakt gebruik van de schuilhut van de scouting.

Maria voelde er helemaal niks voor om bij het gilde te gaan. „Ik dacht – ik ga niet bij het gilde, in nog geen honderd jaar, een gilde is alleen maar iets voor oude mensen.” Maar ze wilde het gilde wel vooruit helpen en

hielp mee met het naaien van de sjerpen en het maken van de vendels. Maria vond het een gezellige groep en besloot mee te gaan doen. En omdat het gilde geen tamboers had - die werden ingehuurd bij de plaatselijke drumband - besloot ze ook tamboer te worden. Maria is van vele markten thuis, ze kan ook drummen, bovendien bleek ze een hele goede schutter te zijn.

Marcel werd in 2010 de vierde koning van het Sint Antoniusgilde, Maria vond het leuk om koningin te zijn en kocht een mooie paarse jurk. Het gilde had meteen twee vacatures: een voor vaandrig en een voor tamboer. Marcel liet zijn koningschild maken door Noud Peters, met op de achterkant een spreuk van Gandhi: ‘De Waarheid schaadt nooit een zaak die rechtvaardig is’. In 2011 deed Maria ook mee met het koningschieten. Ze was erg goed aan het schieten, al haar schoten waren raak. Ze vertelt: „Ik heb eerst getwijfeld om door te gaan, maar bedacht daarna - nu heb ik mijn kans, ik ga door!” Ze schoot de vogel eraf en werd koning. Marcel: „Ik heb een jaar achter de vrouw aangelopen, en dat is best moeilijk.” Maria heeft haar schild ook door Noud Peeters laten maken, het is een ‘look-alike’ van Marcells schild. Het verschil is dat ze twee bolle randen vervangen heeft door twee holle en ze heeft een persoonlijke tekst op de achterkant laten zetten. Marcel was trots op haar en wilde dat ze een andere jurk kocht. Maria besloot dat niet te doen met het oog op de toekomst. „Ik wil niemand op kosten jagen, als ik een nieuwe jurk zou kopen worden dat een volgende keer ook van een koningin of vrouwelijke koning verwacht.” In 2012 wilde Marcel zijn vrouw graag de kans geven om zich weer tot koning te schieten en had daarom zijn prestaties afgezwakt. Maar het mocht niet baten, Gerrit Aben ging aan de haal met het koningschap.

Marcel en Maria vinden dat ze samen twee mooie jaren achter de rug hebben. Zo heeft Marcel naast de bisschop gestaan tijdens de mis in de meimaand in de Sint Jan en heeft Maria acte de présence gegeven bij het eerste lustrum. Ze zijn druk met het gilde bezig, Marcel houdt het gildeterrein bij en achter de boerderij staat een schuilhut klaar om op het gildeterrein geplaatst te worden. En Maria kan weer trommen. ■

Gilde-archief Soest op een moderne wijze toegankelijk

archief 1683 – 1907 van het Soester gilde gedigitaliseerd

De geschreven geschiedenis van het Groot Gaesbeeker Gilde of Sint Achten Schuttersgilde in Soest gaat terug tot de 14e eeuw. Al voor 1400 is in akten beschreven dat het Soester gilde landerijen in bezit had. Verder is vanaf die periode tot 1683 weinig bewaard gebleven. Wel is de tekst bekend van de oudst bekende Caert (fundatiebrief), gedateerd 3 juni 1560. De tekst komt voor in het werk van de bekende schrijver Antonio Matteo “Jure Gladii Tractatus” uitgebracht in 1689. De in het archief van het gilde aanwezige geschreven afdruk van de Caert uit 1560 is van later datum. Over de periode 1683 tot 1907 bezit het gilde nog twee authentieke gildeboeken, waarin op basis van uitgaven en inkomsten verslag wordt gedaan van veel gilde-activiteiten. Gezien de ouderdom en de historische waarde van deze beide boeken, alsook van de afdruk van de Caert uit 1560, bevinden deze archiefstukken zich in het gemeentearchief, waar ze op verzoek zijn te raadplegen. Het levert zo toch een behoorlijke drempel op, om hiervan kennis te nemen. Bovendien zijn de letters en de taal, zeker in het oudste boek dat loopt tot 1788, moeilijk te lezen. Om dit te verbeteren heeft het gildebestuur zich aangesloten bij een initiatief van de Historische Vereniging Soest/Soesterberg om enkele oude archiefstukken over Soest te laten digitaliseren. Alleen is dat een prijzige klus. Gelukkig werden daarvoor

subsidies verworven van Provincie Utrecht alsook van de gemeente Soest, terwijl ook de eigen verenigingen, zoals het gilde, een behoorlijke financiële bijdrage hebben geleverd. Daarbij was de opdracht ruimer dan alleen maar het digitaliseren van de gildeboeken. Tegelijkertijd is namelijk een transcriptie gemaakt die de tekst vertaalt naar leesbare karakters. De daarmee beschikbaar komende zoekfunctie vergemakkelijkt het raadplegen aanzienlijk.

DE OUDE GILDEBOEKEN

De twee oude gildeboeken beschrijven de financiële gang van zaken in de periode 1683 – 1788 en van 1789 tot 1907. De boeken omvatten resp. 335 en 210 pagina's met verantwoording. Het zijn in het gemeentearchief de oudste archiefstukken van een vereniging uit Soest, zelfs van de eigen gemeentelijke stukken gaat de historie minder ver terug.

Welke informatie bevatten deze gildeboeken?

De boeken bevatten alle financiële transacties inclusief een korte toelichting. De opbrengsten van de landerijen door de eeuwen heen zijn per perceel zichtbaar, plus alle namen van de gildebroeders die zich in die periode hebben ingekocht en wat ze daarvoor moesten betalen. Daarna volgen de uitgaven, een groot gedeelte daarvan is voor het teren van de gildeleden met een duidelijke beschrijving van de plek (de herberg) waar het teren werd gevierd, de waard/herbergier waaraan het gegund was en wat hij daarvoor allemaal moest serveren, uiteenlopend van het benodigd aantal slachtvee, hoeveelheid bier en andere drank tot soms zelfs het aantal sigaren. Onderaan de rekening worden de namen van ouderman (voorzitter) en raden (bestuursleden) van het gilde van dat jaar vermeld, terwijl ook getekend wordt door de

secretaris, tevens verantwoordelijk voor het optekenen van het geheel.

Daarnaast is er veel meer te weten te komen over het gildeleven, zoals de kosten voor aanschaf en onderhoud van het vaandel, de trom en andere attributen, maar ook de bedragen die aan derden werden afgedragen, zoals de plaatselijke kerk, waaronder een behoorlijke niet aflosbare lening voor de bouw van een parochiekerk in 1853.

Voor wie is dit interessant?

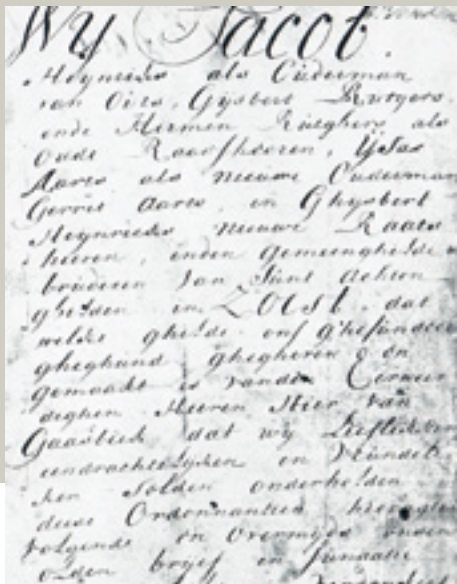
Vanuit de initiatiefnemer was een voorname interesse het genealogisch aspect, de gildeleden zijn een afspiegeling van de “autochtone” Soesters, in een tijd dat er steeds meer “nieuwkomers” in het sterk groeiende Soest neerstreken. Welke voorvaders waren lid van het gilde, wanneer zijn zij lid geworden en was hun echtgenote ingekocht en wanneer? Nog steeds moet een gildebroeder in Soest geboren zijn en daar ook woonachtig zijn en dus kan het gildelidmaatschap uitsluitel geven over een onbekende geboorte- of woonplaats. Vanuit het gilde en met name de redactie van het verenigingsblad “De Gildepraot” is nog veel meer interesse naar de namen van de bestuursleden (raden/ouderman), maar ook naar hoe het teren en andere activiteiten van het gilde verliepen. Omdat er niet elk jaar een rekening opgemaakt werd, maar meestal een voorgaande periode van 2, 3 of 4 jaar wordt beschreven en er elke rekening maar eenmaal teren wordt verantwoord, kunnen we daaruit bijvoorbeeld ook voorzichtig afleiden dat het teren niet in een vaste frequentie plaats vond, maar mogelijk afhankelijk was van de financiële toestand van het gilde.

GILDEBOEKEN NIET ALTIJD IN BEZIT GEWEEST VAN GILDE

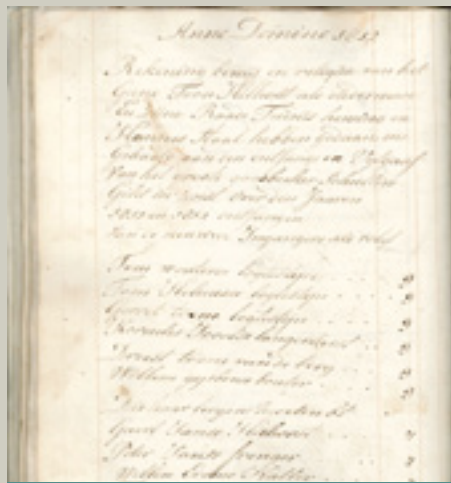
Voor zover bekend zullen de gildeboeken

Beide gildeboeken uit 1960 zoals ze waren afgeleverd in het gemeentearchief.

Kopie van de Caert daterende 3 juni 1560.

Pagina uit het gildeboek over het jaar 1811 en 1812. Hierin verantwoordt ouderman Toon Hilhorst de ontvangsten van ingetreden gildebroeders.

tot 1907 zeker in het bezit zijn geweest van het gilde zelf. Daarna is het wat onduidelijk. Na wat zoekwerk en misschien wel door wat geluk werden de gildeboeken in 1948 teruggevonden in het archief van het Aartsbisdom Utrecht dat toen nog in Culemborg was gehuisvest in het aldaar gevestigde kleinseminarie. De geslaagde zoektocht was opgestart omdat in 1948 de gemeente in Soest een bijzondere Historische Tentoonstelling wilde organiseren rondom het 50-jarig regeringsjubileum van koningin Wilhelmina. De gildeboeken werden geleend om in te brengen in de tentoonstelling. In het verslag van de Jaarvergadering in 1948 is te lezen dat de leden vonden dat de gildeboeken weer in het bezit van het gilde (en dus naar Soest) moesten komen. Dat is gelukt waarbij ze wel in 1949 in bruikleen zijn gegeven aan het gemeentearchief omdat de risico's voor een goed beheer bij een van de leden thuis te groot waren.

Waarom ze niet in Soest waren, wordt verklaard doordat rond 1925 de pastoor vond dat de teerdagen van het gilde niet pasten binnen de voor hem geldende normen en waarden. De braspertijen van de gildeleden gingen hem te ver. Hij nam zelfs het gilde-archief "in beslag". Een deel van het archief uit de periode 1907 tot 1930 is niet meer teruggevonden, de oude gildeboeken gelukkig wel.

De tand des tijds knaagde aan deze gildeboeken. In 1998 is besloten de gildeboeken te laten restaureren bij De Tiendschuur in Tilburg, een deel van de kosten is gesubsidieerd vanuit het toenmalige Anjerfonds. Na de restauratie zijn alle bladzijden van de oude boeken gedigitaliseerd, of beter gezegd "de pagina's zijn gescand". Met het resultaat was weinig

mogelijk, slechts de laatste jaren waren goed leesbaar.

Met de digitalisering die in 2011 is afgerond zijn beide gildeboeken voor een breed publiek toegankelijk.

HET RESULTAAT VAN HET DIGITALISERINGPROCES

- Van elke pagina uit de twee gildeboeken is een gescande foto beschikbaar, alsof men zelf de boeken onder ogen heeft.
- Van beide boeken is een PDF-bestand beschikbaar.
- Van beide boeken is een transcriptie gemaakt die volledig toegankelijk is. De tekst uit de gildeboeken is leesbaar gemaakt in hedendaagse letters inclusief de vaak overduidelijke schrijffouten van de schrijvers. Deze transcripties zijn inmiddels voor een breed publiek toegankelijk via de website van het Soester gilde www.gildesoest.nl als ook via de website van de Historische Vereniging Soest/Soesterberg.

Het gildebestuur hoopt dat met dit digitaliseringproces veel meer mensen het gilde-archief inzien, maar ook dat de oude gildeboeken minder te lijden hebben onder het gebruik. Voor verschillende historische boeken, tijdschriften als ook voor het eigen verenigingsblad wordt al vele jaren uit het oudste gilde-archief geput. Een toekomstige opdracht voor het gildebestuur is na te gaan op welke wijze de nieuwste geschiedenis van het Soester gilde toegankelijk wordt.

De auteur is oud-ouderman van het Groot Gaesbeeker Gilde of Sint Aechten Schuttersgilde van Soest en een van de leden aan wie de opbouw en onderhoud van het gilde-archief is toevertrouwd. ■

Europakoning en Europaprins

Zoals bekend mogen twee Brabantse gildebroeders zich de komende drie jaar Schutterskoning en –prins van Europa noemen. Een hele eer, ook voor de NBFS. Voor de goede orde wordt gevraagd de contacten te laten lopen via de navolgende contactadressen:

Europakoning A. Weijtmans,

p/a Zeshoevenstraat 35, 5071 BN Udenhout.
Email: fransvriens@hotmail.com

Europaprins B. van Bergen,

p/a Vilderdijk 72, 5345 PP Oss.
Email: secretariaat@sintsebastiaangildeoss.nl

VARIA

Oproep

In De Gildetrom 2011/4, blz.150 stond een oproep over het gildefeest dat op Koninginnedag 1971 in Den Haag plaatsvond. Burgemeester Marijnen schoot zich toen tot erekoning. De vraag is of er nog mensen zijn die hiervan nog iets weten en of er ook nog foto's zijn? Helaas waren er geen reacties opgekomen, vandaar deze herhaalde oproep. Er wordt ook gevraagd naar gegevens en foto's over het Landjuweel Tilburg 1971. Zijn er nog mensen die er iets van af weten? Als u over beide oproepen iets te melden heeft, dan kunt u uw reactie naar het onderstaand adres mailen: cjoffringa@tiscali.nl
Alvast heel hartelijk dank! ■

Index Gildetrom

De index van De Gildetrom, jaargang 59 (2012) zal niet in druk verschijnen. Deze wordt op de website van De Gildetrom geplaatst. Men kan het dan downloaden. ■

Hoge lui en gildesfeer op de Hoofdliedendag 2012

Als je het woord 'hoofdliedendag' googelt kom je er al gauw achter dat er maar één hoofdliedendag is: de Hoofdliedendag van de Noordbrabantse Federatie van Schuttersgilden. Deze gebeurtenis vindt jaarlijks plaats in de gastvrije stad 's-Hertogenbosch. Dan netwerken de hoofdlieden en bij de federatie betrokken gildebroeders en –zusters. Deze dag begint steevast met een eucharistieviering in de kathedrale basiliek Sint-Jan Evangelist, waar de bezoekers met belangstelling luisteren naar wat de bisschop te vertellen heeft over de relatie van de R.K. Kerk en het gildewezen. Zo ook op 13 oktober 2012 waar de kerkgangers na de mis naar het provinciehuis gaan en nog napraten over de preek van de bisschop.

Het middagprogramma vindt plaats in het provinciehuis waar federatievoorzitter J. Verbeeten iedereen welkom heet met, in het bijzonder, de prominente gasten die op de eerste rij zitten: bisschop mgr. A. Hurkmans, commissaris van de koningin dr. W. van de Donk, burgemeester mevr. W. Buijs-Glaudemans uit Oss, EGS-secretaris P.O. Hoffmann, Europakoning Antoon Weijtmans en Europaprinzen Bram van Bergen. Van de Donk spreekt de beide hoogheden toe. Hij heeft hun al eerder ontmoet en vertelt dat

Commissaris van de koningin, Wim van de Donk huldigt de Europese 'hoogheden'.

die ontmoeting goed voelde omdat Brabant succesvol is in termen van broederschap en feest. Maar vooral omdat de beide heren niet het symbool van de schietkunst zijn, maar de ambitie hebben goed te zijn. Zoals hij de ambitie heeft om de Brabantse steden de culturele hoofdstad van 2018 te laten worden. De commissaris vindt dat Europa terecht de Nobelprijs heeft gekregen en dat we niet moeten vergeten dat Europa is opgericht voor de vrede als een contrapunt voor het ontbreken van naastenliefde in een tijd dat vileine mensen aan de macht waren. Tot slot heeft hij nog een verrassing en vertelt dat koningin Beatrix binnenkort naar Brabant komt en dat Weijtmans dan de gelegenheid heeft zijn collega te ontmoeten.

In zijn jaarrede memoreert Verbeeten dat de EGS een van de grootste Europese verenigingen is, opgericht voor de onderlinge verbroedering, voor samen beleven en vieren. Ook waarschuwt hij de Europakoning en –prins dat ze het druk zullen krijgen. Verbeeten vertelt over zijn trots op de aanwezigheid van de gilden op 4 mei bij de provinciale dodenherdenking in Waalre en op 5 mei bij het vieren van de bevrijding in Breda. Hij is trots op de commissie Jeugd en de nota jeugd beleid en trots op de gildetoernooien. Maar hij maakt zich zorgen om het geweeschieten en wil het 'doodbloeden' daarvan voorkomen en een breed opgezette enquête daarover houden. Tot slot gaat Verbeeten in op de relatie tussen de rooms katholieke kerk en de gilden. Vorig jaar had bisschop Hurkmans de gilden gevraagd na te denken over hun relatie met God en vaderland. Maar nu is er rumoer in de kerk, mensen lopen weg van de instelling. De bisschop heeft met de federatie afgesproken om voor 1 januari 2013 een commixtio, een gemengde commissie, te vormen om samen naar de toekomst te kijken en na te denken hoe de toekomst geborgd kan worden.

Na de toespraken worden zeven onderscheidingen uitgereikt aan

De Hoofdliedendag van 2012 had een Europees tintje.

verdienstelijke gildebroeders en krijgen hun dames een bos bloemen. De onderscheidenen zijn: Fred van de Berg voor zijn verdiensten als algemeen bestuurslid, Jan Schrurs teruggetreden voorzitter van kring Kempenland, Evert Vos als secretaris van de kring Land van Cuijk, de broers Frans en Rob van de Wiel actief in de commissie handboogschieten, Toon Adriaans die vele vendeliers heeft opgeleid en Mathieu Scheepens aftredend secretaris van de commissie geweeschieten.

Na de Brabantse koffietafel kunnen de bezoekers de stands in de hal bezoeken. Enkele gilden laten de gildesfeer letterlijk proeven: er zijn twee kramen met eigengemaakte likeuren, er is zelf gebrouwd bier en eigengemaakte zult. Er zijn enkele muzikale intermezzo's van het trio Henk Habraken. Tot slot houdt Paul Spapens een lezing die het thema van de dag 'Proeft u ook gildesfeer in ons Brabantse land?' eer aan doet. Hij vertelt, op onderzoek gebaseerde, anekdotes over de volkscultuur, waarvan de gilden deel uitmaken. Deze anekdotes gaan voornamelijk over eten, drinken en drank. Volgens Spapens gaat de volkscultuur door de maag en is het de toegangscode tot de hemel. ■

Na 400 jaar een nieuw wapen bij de gilden

De middeleeuwen vormen het decor bij het ontstaan van de hedendaagse gilden.

In tegenstelling tot organisaties die in dezelfde periode tot ontwikkeling kwamen zijn de gilden of broederschappen niet ten onder gegaan in de vaart der tijden. De gilden zijn met namen in Brabant nog steeds nadrukkelijk aanwezig en actief in het maatschappelijk cultureel leven binnen de gemeenschap van vele gemeenten.

Waarom hebben de gilden door de eeuwen heen altijd hun bestaansrecht behouden, kan men zich afvragen. Met het antwoord kan men vele kanten op maar ongetwijfeld heeft het feit dat de gilden een wapen hanteerden er aan bijgedragen dat wij anno 2012 de middeleeuwse gilden kennen als welvarende verenigingen die een positieve bijdrage leveren aan het maatschappelijk culturele leven.

Als Godfried van Bouillon in het jaar 1096 met de Eerste Kruistocht naar Jeruzalem trekt is de kruisboog naast de handboog het wapen waarmee slag wordt geleverd. De handboog kent een langere geschiedenis, de Grieken en Romeinen hadden de handboog al tot een doelmatig wapen ontwikkeld. Omdat de kruisboog een krachtiger wapen was is de ontwikkeling van de handboog in de middeleeuwen tot stilstand gekomen. Met de komst van het vuurwapen verdwijnen hand- en kruisboog langzaam van het slagveld. De gilden die hun oorsprong vonden

in de kerkelijke broederschappen bleven de hand- en kruisboog naast het vuurwapen trouw. De ontwikkeling van de middeleeuwse wapens stagneerde door de komst van het vuurwapen, zodat tot het midden van de vorige eeuw de gilden schoten met hand- en kruisbogen welke vergelijkbaar waren met het schiettuig van de Eerste Kruistocht. Met de Engelse uitvinding van het buskruit in het midden van de 13e eeuw wordt de basis gelegd voor het vuurwapen. Ruim driehonderd jaar later, in het midden van de 16e eeuw, wordt door de ontwikkeling van de

snaphaan het mogelijk om een handzaam vuurwapen te fabriceren waarmee men slagvaardig kon opereren. De ontwikkeling van het vuurwapen gaat tot op de dag van vandaag door wat men vertaald ziet in zeer geavanceerde wapensystemen.

De Stedelijke Schuttersgilden die verantwoordelijk waren voor de veiligheid in de stad omarmden het vuurwapen, waarmee de teloorgang van de hand- en kruisboog als verdedigingswapen werd ingezet.

Een 'turkse eik' is een handboog waarmee tot het midden van 20e eeuw werd geschoten. In die tijd wordt binnen de kringen van schietverenigingen de handboog doorontwikkeld tot een modern wapen met hoogwaardige eigenschappen. De schutters van de handbooggilden zien ook de voordelen van het modern materiaal en hangen de 'turkse eik' aan een spijker. Rond de kruisboog blijft het stil zodat tegenwoordig de kruisboog nog steeds veel gelijkenis vertoont met het middeleeuwse wapen. >>

De schietbak op achtereenhalf meter hoogte.

Op de twee gildefeesten van het Kwartier van Oirschot is een nieuw wapen geïntroduceerd; het lasergeweer, waardoor na vierhonderd jaar een nieuw wapen zijn intrede doet bij de Brabantse gilden.

DE LASER

Een laser is een sterk gebundelde lichtstraal die tegenwoordig veel toepassingen kent in techniek en industrie. Oorspronkelijk is het woord een afkorting van Light Amplification by Stimulated Emission of Radiation.

De theoretische basis van de laser werd in 1917 gelegd door Albert Einstein. De doorbraak kwam na de Tweede Wereldoorlog met het onderzoek naar radarsystemen.

Om veiligheidsredenen zijn de lasers geclassificeerd in vier klassen van ongevaarlijk tot zeer gevaarlijk. De toegepaste laser bij het laserschieten op de wip is van de klasse 1.

Dit staat voor ongevaarlijk door laag vermogen en goede afscherming.

Met de toepassing van de lasertechnologie in de schietsport behaalt men vele voordelen.

- Men schiet met een lichtstraal in plaats van kogels of pijlen.
- De veiligheid van schutters en omstanders is daardoor maximaal gewaarborgd
- Men heeft niets te maken met aangescherpte regels betreffende wapengebruik.
- Ook jonge jeugd kan zich bekwamen in de schietsport

Het milieu wordt geen schade toegebracht.

LASERSCHIETEN OP WIP

Het laserschieten op wip is op zelfde manier ingericht als het schieten met geweer, echter met één groot verschil:

Er wordt niet geschoten met een kogel maar met een lichtstraal. Die lichtstraal, de laser, vergemakkelijkt bovendien ook nog het richten op het doel.

De schutsboom is een telescoopmast waarmee de schietbak handmatig op 8,5 meter hoogte wordt gedraaid, als afwerking staat de Brabantse vlag in top. Door de roos te vergroten of te verkleinen kan men de moeilijkheidsgraad aanpassen op leeftijd of schietervaring.

Het geweer is een buks waarbij voor op de loop de laser is gemonteerd en waar inwendig de elektronica zit ingebouwd. Voor ieder schot moet het geweer 'geladen' worden door de trekker een voorspanning te geven. Voor de jeugd van acht jaar is een lichter geweer voorhanden met een kortere kolf.

De veiligheidsvoorschriften welke gelden bij het schieten met een vuurwapen zijn ook van toepassing bij het laserschieten. Zo leren de

schutters al op jonge leeftijd hoe om te gaan met een geweer. Het schieten wordt begeleid door een schietmeester die voor ieder schot de installatie moet vrijgeven en die bij de minste onrechtmatigheid kan ingrijpen.

Het gegeven dat de moeilijkheidsgraad eenvoudig aan te passen is maakt de installatie ook geschikt voor schutters die ervaring hebben met vuurwapen, kruis- of handboog.

DE KRING HET KWARTIER VAN OIRSCHOT

Tijdens de kringdag in Wintelre en het Vrij gildefeest in Westelbeers was de schietstelling experimenteel opgesteld om ervaringen op te doen en de jeugd de kans te bieden om kennis te maken met het laserschieten op wip. Ook is in het Markiezaat op de Grote Markt van Bergen op Zoom de stadskoning geschoten met de laser-installatie.

De ervaringen waren zeer positief gelet op de reacties van de schutters. Ook de op- en aanmerkingen zijn direct ter hand genomen wat resulteerde in een uitbreiding met een tweede kleiner en lichter geweer voor de jeugd in de leeftijdsgroep van acht jaar.

Het kringbestuur van het Kwartier van Oirschot is voornemens het laserschieten als vast onderdeel voor de jeugdige gildebroeders en –zusters op te nemen om de gildefeesten binnen de Kring aantrekkelijker te maken. Naast het vendelen, trommelen of andere activiteiten kan de jeugd die aanwezig is op het gildefeest in competitie elkaar ontmoeten en strijden voor de hoogste eer!

Met deze activiteit maken de jonge gildebroeders en –zusters bovendien op een eigentijdse manier kennis met een kerncompetentie van de gilden, namelijk schieten. Tevens kunnen de jonge schutters ook interesse ontwikkelen voor de schietsport en mogelijk op termijn de gelederen van de schutters versterken. Het Kringbestuur van het Kwartier van Oirschot hoopt hiermee ook een bijdrage te leveren tot het veiligstellen van de toekomst van de Brabantse gilden. Het ontwikkelen van het laserschieten was de eerste activiteit waarmee de commissie Ledenbeleid van het Kwartier van Oirschot naar buiten is getreden. Het jeugdbeleid wat een onderdeel van de commissie is wordt hiermee zeker niet op de achtergrond geschoven. Het ontwikkelen van ledenbeleid begint bij het betrekken van de jeugd bij de gilden. Een eerste stap is gezet met het laserschieten op wip om de bij een gilde aangesloten jeugd meer te bieden en zodoende de gildefeesten aantrekkelijk te maken voor de jongere generaties. ■

REPORTAGE

Door: René van Hal

“De Gildepelgrimage 2012 was weer een enorm succes. De reacties waren enthousiast. Bedankjes waren niet van de lucht. Een zware uitdaging om weer een volgende gildepelgrimage voor te bereiden. Als eerste de keus te maken waar heen te gaan”, zo stelt de auteur van dit artikel, tevens voorzitter van de Stichting Pelgrimage en organisator van de tweejaarlijkse pelgrimages. “De vieringen waren indrukwekkend en inspirerend, de gekozen accommodaties voldeden optimaal aan de gestelde eisen, het reizen per bus verliep comfortabel en voorspoedig, want files zijn we bijna niet tegengekomen, waardoor zelfs op de planning kon worden ingelopen. De bezochte steden Praag en Wenen boden meer dan in de beschikbare tijd te bekijken was, dus een selectie vooraf was meer dan noodzakelijk. Ook waren er uitersten zoals het bezoek aan het doorgangskamp Theresienstadt versus de pracht en praal in het Benedictijnenstift in Melk. Natuurlijk waren er tegenvallertjes met name voor individuele deelnemers die door ziekte

Met veel herinneringen en een veelheid aan indrukken zijn de deelnemers van de negendaagse gildepelgrimage zondagavond 30 september weer thuis gekomen. Ieder heeft wat dagen nodig om al die indrukken op een rijtje te zetten. Het zal langer duren voor alle foto's zijn verwerkt, plakboeken zijn gemaakt etc. De Gildepelgrimage 2012 zal echter nooit echt worden afgesloten, want die herinneringen en bijzondere momenten zullen altijd weer terugkomen wanneer je andere deelnemers weer ontmoet. Ook nu weer kwamen ervaringen zelfs uit 1989 en latere pelgrimages ter sprake. Op zo'n laatste dag blik je al terug, maar wanneer je een dag erna wordt gevraagd hoe het geweest is, dan heb je al weer veel andere herinneringen opgehaald.

Gildepelgrimage 2012: indrukwekkend, inspirerend, onvergetelijk

moesten afhaken of wat beperkt werden in hun doen en laten. Dat is ieder keer weer bij zo'n grote groep van tweehonderd deelnemers aan de orde. Dat hoort er schijnbaar bij en hier houden we bij de organisatie ook rekening mee."

DE BIJZONDERHEID VAN EEN GILDEPELGRIMAGE

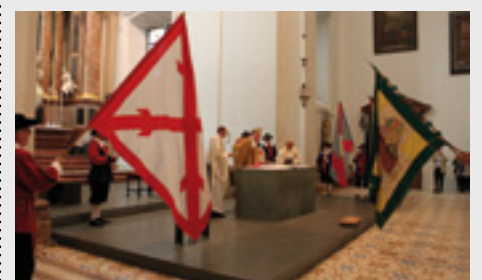
Wat maakt een bedevaartsreis nou tot een gildepelgrimage? Dat lijkt moeilijk aan het papier toe te vertrouwen. Dat is iets wat je voelt, dus moet meemaken. Vanuit de doelstelling van de gilden en schutterijen is dit natuurlijk op de eerste plaats de broederschap, de saamhorigheid in de groep. Ondanks het feit dat je met enkele honderden ben, voelt men zich tijdens zo'n reis één, dat wordt ook voor de buitenwacht zichtbaar via het dragen van een uniform en ook het dragen van eenzelfde sjaaltje, dat speciaal voor deze reis is gemaakt: blauw van kleur met de afbeelding van het Mariagenadebeeld van Maria-Zell. Maar er is meer.

Ook de gebruiken en symbolieken van de gilden krijgen een plaats in het programma met name tijdens de dagen dat er speciale vieringen met gilde-eer plaats vinden. Met als centraal thema "Door de wereld gaat een woord, en het drijft de mensen voort", werden drie vieringen gehouden. Een openingsviering in de Ursulabasiliek in Keulen. Speciaal voor deze viering was mgr. H. Woorts, hulpbisschop in Utrecht, en referent in de Bisschoppenconferentie voor de bedevaarten, naar Keulen gekomen. Hij was hoofdclebrant en wist via zijn openheid en hartelijkheid de aanwezigen aan zich maar ook met elkaar te verbinden. Na afloop van de viering werd hij overvondeld, ging hij mee naar buiten voor een vendelpresentatie en mengde hij zich met de pelgrims om nader met hen kennis te maken. Mgr. Woorts had naast de twee meereizende priesters, pastor Hans van de Schepop uit Soest en pater Frank Dirven uit Dongen, als concelebrant pastoor Ton Huitink uit Soest, die eerder in Parijs de gildepelgrimage van 2010 had afgesloten met een viering in de Sacre Coeur. Het doel van deze Gildepelgrimage 2012 was Maria-Zell, de belangrijkste bedevaartplaats in Oostenrijk. Daar trof de groep een spontane en zeer hartelijke emeritusbisschop uit Graz-Seckau, mgr. Johann Weber, die als celebrant samen met de meereizende priesters optrad. Zijn joviale uitstraling maakte ieders hart warm en open. Een onuitwisbare herinnering voor alle pelgrims, zeker ook tijdens het moment van de vendelshow en het maken van de groepsfoto, goedlachs en vol grapjes, ondanks het feit dat hij 86 jaar was. Op de een na laatste dag in Passau was men eindelijk onder elkaar in een uit de 18e eeuw

daterende pas gerestaureerde barokkerk gewijd aan de aartsengel Michael. Zelfs de barok kazuïfels werden uit de la gehaald zodat ze door de priesters konden worden gedragen. Wat vervolgens in Passau veel indruk maakte was de tocht van de pelgrims na afloop van de dienst naar de bussen, waarbij zij voorafgegaan werden door de geüniformeerde gildeleden. Wat bij elke viering opviel waren de samenzang, deels in het Nederlands en Gregoriaans, en de inhoud van de overwegingen. Hierbij werd ieder keer weliswaar vanuit een andere hoek gerefereerd aan het doel en de zin van ons leven vanuit de christelijke boodschap. En dat sloot weer aan bij de geselecteerde lezingen.

AFSLUITEND

De voorzitter van de Stichting Pelgrimage sluit af met: "De pelgrims hebben weer de nodige baggage meegekregen om na de gildepelgrimage de gewone dagelijkse activiteiten weer op te pakken met soms verdriet en dan weer vreugde. Wanneer je positief in het leven kan staan, heb je het eerste verdiend om je last te dragen. Het stichtingsbestuur gaat eerst evalueren en dan weer een nieuwe gildepelgrimage voor 2014 voorbereiden. Wat het doel wordt is nog niet duidelijk. Er leven onder de deelnemers verschillende wensen." ■

Oeps, verkeerde foto

In de gildetrom 2012/3 is op blz. 91 bij het stukje 'Toernooi kruisboog op wip geslaagd' helaas een verkeerde foto geplaatst. Onze excuses hiervoor. Hierbij de juiste foto met de winnaars. ■

Koningschieten Sint Catharinagilde in Hilvarenbeek

Samen met de gilden van Sint Joris, Sint Sebastiaan en Sint Catharina uit Hilvarenbeek en O.L. Vrouwe Broederschap uit Biest-Houtakker wordt ieder jaar het koningschieten georganiseerd in Hilvarenbeek. Dit jaar was het gilde van Sint Catharina aan de beurt om voor vier jaar een nieuwe koning te schieten. Deze keer werd het écht een nieuwe koning, want de huidige koning Ad van Onzenoort was helaas overleden. Na de gildemis en de koffietafel, werden de genodigden per huifkar naar het schietcomplex gebracht. Het koningschieten wordt op doel gedaan met kruisboog op 28 meter. De overdekte schiethal van zuster-gilde Sint Sebastiaan is ons "thuis". Nadat de burgemeester Ryan Palmen, pastor Gust Jansen en hoofdman Cees Priems hun ereschoten hadden gelost, kwamen de zeven kandidaten in actie. Onder hen één vrouw en tevens de jongste schutter (21 jaar), maar ook onze oudste schutter (Janus Bruurs 90 jaar) bond de strijd aan. Na het schieten van vijf pijlen door alle deelnemers kon de dame uit dit gezelschap, Anne Wittebol, zich voor vier jaar "koning" noemen van het gilde. ■

Een toast op de nieuwe koning(in).

Jubilaris Keizer Sint Ambrosius Lage-Mierde

Ad van de Wouw werd tijdens de jaarlijkse teerdag gehuldigd voor zijn veertigjarig lidmaatschap. Ad heeft gedurende deze veertig jaar zich vijf maal koning geschoten, 1981 - 1987 - 1990 - 1999 - 2005 en toen was hij gerechtigd om de keizerstitel te dragen. Ad heeft nooit een bestuursfunctie gehad, hij had het veel te druk met het gilde. De onderscheiding werd hem opgespeld door Jan van Riel, zijn vrouw Tonnie ontving een prachtig boeket. ■

Het jubilerende keizerspaar.

Zilveren jubileum Henk van Hout Sint Joris Gilde Oirschot

Henk was al ruim voor zijn officiële lidmaatschap, dat vanaf de zestiende levensjaar in kan gaan, actief als jeugdtamboer. Al op achtjarige leeftijd ging hij bij buurman, gildebroeder Janus Roefs, in opleiding en twee jaar later op 10 mei 1980 was zijn eerste optreden bij de heropening van Van Kessel B.V. In 1982 en 1983 heeft hij deelgenomen aan de trom en vendeldagen en in 1985 won hij een eerste prijs mars slaan op muziektrom tijdens de kringdag in Goirle. Hij draagt het gilde nog altijd een warm toe, maar hij heeft hierna echter andere activiteiten ontplooid. ■

Henk van Hout, zilveren gildebroeder

Zonnig Vrij Gildefeest bij Sint Joris Oostelbeers

Na een lange voorbereiding was het op 19 augustus 2012 dan eindelijk zover. Gilde Sint Joris uit Oostelbeers organiseerde een vrij gildefeest, wat bleek één van de (zo niet de) warmste gildedagen ooit te worden. De dagen voorafgaand aan de gildedag, waar de voorspellingen al temperaturen boven de 35 graden aangaven, heeft het gilde geprobeerd om maatregelen te nemen om het voor iedereen aangenaam te houden. Het toestaan om zonder jassen de optocht te lopen, het uitdelen van water tijdens de optocht, inkorten van de optocht (door het schrappen van de slangenvolte), het plaatsen van ventilatoren voor een beetje wind in de tent en het regelen van voldoende beschutting hebben geleid tot een nog enigszins acceptabele toestand. Gedurende de dag is het vakantie jeugdwerk druk bezig geweest met het animeren van de aanwezige jeugd. Zo konden ze, naast het zich vermaken op de (natte) luchtkussens, 'echte' gildetrommen en vaandels maken, welke werden gebruikt tijdens een 'jeugdoptocht' door de feesttent. Door de aanwezigen werd dit dan ook uitermate gewaardeerd. Namens gilde Sint Joris Oostelbeers willen we iedereen danken voor zijn of haar bijdrage aan deze geweldige dag. Zonder jullie hadden we het niet gekund. ■

Een zonnige, maar warme optocht.

Heilig Sacramentsgilde Hulsel heeft na 27 jaar een nieuwe hoofdman

De hoofdman van het Heilig Sacramentsgilde Hulsel, Kees van der Heijden, had besloten zich niet meer kandidaat te stellen voor zijn functie als hoofdman van het gilde. Kees is zevenentwintig jaar hoofdman geweest. Zijn opvolger is Ad Huijbregts. Ad is sinds 1991 lid van het gilde en heeft al veertien jaar een bestuursfunctie als knecht. De functie van knecht wordt nu gedragen door gildebroeder Dorus Roest jr. Tijdens de teerdag van 19 september 2012 nam Ad zijn eerste taak als hoofdman waar. Het Heilig Sacramentsgilde haalde hem 's morgens thuis op, waar hij de gildebroeders en gildezusters trakteerde op erewijn. Hierna ging het gilde in optocht naar de Clemenskerk voor een mis. Het Heilig Sacramentsgilde bedankt Kees van der Heijden langs deze weg voor zijn jarenlange inzet als hoofdman van het gilde en wenst Ad Huijbregts en Dorus Roest veel succes toe met hun nieuwe loopbaan als hoofdman en knecht bij het gilde. ■

Hoofdman en knecht.

Drie maal is scheepsrecht

Dat was op maandag 3 september 2012 het geval. Zoals gebruikelijk op deze eerste maandag van september, houdt gilde Sint Sebastiaan, Diessen traditioneel haar kermisteerdag. Dit jaar had het gilde maar liefst drie jubilarissen in hun midden.

Uit handen van kringvoorzitter Jan van Riel mocht Janus Plasmans het kringkroontje in ontvangst nemen omdat hij veertig jaar bij het gilde is. De gildebroeders Theo de Kroon en Servaas van Lieshout waren vijftientig jaar lid. Deze mochten uit handen van hoofdman Jan Craninckx een oorkonde in ontvangst nemen. Voor de dames van de gildebroeders had men een plant en cadeaubon. Het gilde Sint Sebastiaan bedankt het kringbestuur voor hun aanwezigheid. ■

De drie jubilarissen met rechts kringvoorzitter Jan van Riel.

Gert van Elderen koning Sint Sebastiaan & Barbara

Op Kermismaandag 2 juli 2012 werd het vierjaarlijkse koningschieten gehouden bij het Gilde Sint Sebastiaan & Barbara, Moergestel. De strijd was echter al weken eerder gestart. Potentiële kandidaten hadden zich goed voorbereid met als hoogtepunt de jaarlijkse opening van het zomerseizoen. Dan wordt er ook op een vogel geschoten, waarbij Gert ook al het laatste stuk van de vogel eraf schoot. "Een voorteken" zei keizer Frans van der Sande. De spanning tijdens het koningschieten was te snijden. Bij het Moergestelse gilde schiet men niet volgens loting, maar "met zijn alle tegelijk onder de boom". Het is opletten en strategisch nadenken wanneer men het verlossende schot wil lossen en je er ook klaar voor bent. Het ging op een gegeven moment nog om een klein stukje. Gert was, niet geheel zonder zenuwen, toch de beste schutter en schoot zich koning. Zijn vader was volgens getuigen nog blijer dan Gert, daar deze omhoog sprong bij het beslissende schot. Gert is de kleinzoon van de beroemde keizer Jantje van Elderen en zet zo een traditie voort binnen de familie. ■

Installatie nieuwe koning.

Moergestelse kunstenaar ontwerpt bijzonder koningschild

Iedere gildebroeder en -zuster kent ze wel: koningschilden. Op een gildedag vertrekken de gilden in optochten waarbij de koning de eer toekomt om oude, nieuwe en zijn eigen koningschild te dragen. Op sommige gildedagen is er een tentoonstelling en een beoordeling wie het mooiste schild bezit. Als je wat nader kijkt dan valt op dat de meeste schilden veel overeenkomsten hebben. Dat is niet verkeerd maar traditioneel ontstaan. Meer een trend. Kan dit anders? Vroeg Gert van Elderen, de koning van het gilde Sint Sebastiaan & Barbara, Moergestel zich af. Samen met kunstenaar Kees Ketelaars werd er nagedacht en een ontwerp gemaakt vol symboliek. Anders dan andere was de voorwaarde. Daar is Kees in geslaagd. Het schild heeft de vorm van een wolk gekregen met dynamisch uitgebeelde jachtvliegtuigen. Symboliserend de luchtmacht als werkgever van Gert. Midden in de wolk zien we in perspectief een beeldscherm. Voorstellende de luchtverkeersleiding en systemen die Gert realiseert als projectmanager. Op het beeldscherm staan de iconen van de luchtmacht, het gilde en het familiewapen Van Elderen. Is dit de start van een nieuwe trend? Een gilde is traditioneel maar ook altijd vernieuwend en waarom niet met bijzondere koningschilden? ■

Een koningschild, anders dan andere.

Is Jouw mede-lezer nog geen abonnee?

De Gildetrom het blad voor jong en oud.

Koning voor Sint Sebastiaan Tilburg

Op zondag 16 september 2012 vond bij het Koninklijk Handboogschuttersgilde Sint Sebastiaan van Willem III uit Tilburg het driejaarlijkse koningschieten plaats. Al heel vroeg in de morgen werden de eerste gildebroeders 'uitgetrommeld'. Na een dienst in de kerk, vendelgroet en koffietafel konden de gildebroeders aan de wedstrijd beginnen. Aan de wedstrijd namen dertien schutters deel. De kijkers kregen waar voor hun geld: er waren maar liefst vijftientwintig ronden met in totaal 223 schoten nodig om de vogel te doen vallen. Gelukkig werkte het weer mee en kon men in een heerlijk herfstzonnetje naar de wedstrijd kijken. Even na vier uur was de nieuwe koning bekend. Maar 'nieuw' is de koning niet: Peter-Paul Haen prolongeerde zijn titel en werd opnieuw bekleed met de versierselen die behoren bij de koninklijke waardigheid. ■

Koning Peter-Paul Haen met echtgenote.

Jubilarissen in Wintelre

Op maandag 10 september 2012 zijn in Wintelre tijdens de jaarlijkse teerdag van het gilde van Onze Lieve Vrouw en de Heilige Willibrordus vier jubilarissen gehuldigd. Allereerst kreeg Cees Simons uit handen van de kringvoorzitter Jan van Riel een kring onderscheiding omdat hij vijftientwintig jaar raadsheer is. Ook kregen twee gildebroeders Harrie van den Broek (uiterst rechts) en Jan Spanjers (2de van rechts) een onderscheiding omdat zij beide veertig jaar lid zijn. Henk van Asten, de huidige vaandrig, kreeg een kroontje op zijn onderscheiding omdat hij vijftig jaar lid is. Ook kreeg hij een zilveren schildje van de burgemeester van de gemeente Eersel. Uit handen van onze hoofdman Gerard Klessens ontvingen de veertigjarige leden een zilveren speld van het gilde en Henk van Asten kreeg een beeldje van een gildebroeder. ■

De vier jubilarissen met v.l.n.r.: Cees Simons, Henk van Asten, Jan Spanjers, Harrie van den Broek.

Sint Catharinagilde Eindhoven-Stad heeft nieuwe koning

Op zaterdag 1 september 2012 vond het jaarlijkse koningschieten plaats van het Sint Catharinagilde Eindhoven-Stad, rond de eigen schutsboom in het Stadswandelpark. Naar traditie werd de schutsboom gevrijd door een vertegenwoordiger van de stad Eindhoven, ditmaal wethouder Staf Depla. Tegen de schemering en na ruim driehonderd schoten was het uiteindelijk Peter de Bus, die het laatste stukje van de vogel naar beneden haalde. Hij mag zich daardoor een jaar lang koning van het gilde noemen, met alle daaraan verbonden rechten en plichten. Peter de Bus is sinds 1986 gildebroeder van het Catharinagilde Eindhoven-Stad en was al drie maal eerder koning. Het is voor de eerste maal sinds het 575-jarige bestaan van het gilde dat een gildebroeder zich voor de vierde maal koning schiet. ■

De nieuwe koning, Peter de Bus, loopt over het vaandel naar de zaal in het Stadspaviljoen waar het koningsdiner plaatsvindt.

Jubileumkoning 575 jarig bestaan Sint Catharinagilde Eindhoven-Stad

De jubileumverschiëting werd door de wethouder van Kunst en Cultuur uit Eindhoven, mevrouw Mary Ann Schreurs gestart met een openings-schot. Hierna brandde de strijd tussen de Eindhovense gildes los.

Negen van de tien Eindhovense gildes hadden één of meer gildebroeders ingezet om te strijden voor de titel

“Jubileumkoning 2012”. Per gilde mochten maximaal vier broeders meedoen. Er werd geschoten met een kruisboog en hoewel een aantal gildes nooit met de kruisboog schiet, was het aantal raakschoten erg hoog. Op een totaal van 158 schoten was 44 % mis. De gemiste schoten werden ook door gerenommeerde schutters gelost. Uiteindelijk schoot Willem Kirchner de vogel naar beneden; hij ontving het zilveren jubileumschild. Alle aanwezige gildes ontvingen een prachtig herinneringsschild. Al met al was het een prachtige dag, waarin broederschap en gezelligheid grote hoogtij vierden.

Helaas waren er ook twee “slachtoffers”. We moeten ze betreuren, die twee smakelijke speenvarkens die door de aanwezigen werden opgepeuzeld. Maar dat is nu eenmaal het lot van varkens. ■

Nieuwe koning bij Sint Jorisgilde Stratum

Bij het Sint Jorisgilde is het Gijs Spoor gelukt zich op 8 september 2012 voor de tweede maal in zijn loopbaan koning te schieten en mag deze titel de komende twee jaar met zich mee dragen. Na een gildemis in de Sint Joriskerk in het Eindhovense Stratum werd achter het gildehuis door kapelaan Geelen het eerste schot gelost. Bij het 303ste schot kwam het laatste stuk van de vogel naar beneden. Vendelier Gijs Spoor is in 1980 lid van het gilde geworden en schoot zich eerder in 1992 naar deze titel. ■

Gijs Spoor voor de tweede maal koning.

Geert Beuving koning Sint Annagilde Nederwetten

Het traditionele koningschieten op maandag 20 augustus 2012, bij het Sint Annagilde, Nederwetten heeft weer een nieuwe koning opgeleverd. Tinus Renders die de afgelopen twee jaar de scepter zwaaid, heeft zijn waardigheden overgedragen aan Geert Beuving. Na 102 schoten wist deze de vogel naar beneden te halen. Geert Beuving is drie jaar lid en woont samen met zijn Corrie in Nederwetten. Hij was reeds al een jaar kapitein van het gilde. ■

Geert Beuving, koning.

Is Jouw mede-lezer nog geen abonnee?

De Gildetrom het blad voor jong en oud.

Huub van de Rijt koning van het gilde Sint Catharina en Sint Barbara

Het was een stralende zomerdag, 8 september 2012, de zaterdag van Mierlo Kermis. En een stralende dag voor het gilde Sint Catharina en Sint Barbara. Traditiegetrouw de dag waarop de gildebroeders op het schietterrein Heiderschoor op de vogel schieten. Soms komt de vogel pas na meer dan 200 schoten naar beneden, maar dit maal was dat al na 119 schoten het geval. En de schutter van dit laatste schot, Huub van de Rijt, flikte dit kunstje al weer voor de derde maal in zijn bestaan als gildebroeder, daarmee koning Richard Verrijt onttrendend. Na het omhangen van de koningsketen werd het glas met erewijn geheven en nam nieuwe koning Huub van oor tot oor glunderend de felicitaties van zijn medebroeders, hun dames en vele andere belangstellenden in ontvangst. Een warm en koud buffet sloot de dag smaakvol af. Een dag, die door perfecte organisatie en het perfecte weer niet beter had kunnen verlopen. ■

In het midden koning Huub van de Rijt met echtgenote.

Nieuwe Koning Sint Catharina en Barbaragilde Geldrop

Op zondag 2 september 2012 vond het driejaarlijkse koningschieten plaats bij het Sint Catharina en Barbaragilde in Geldrop. Dit gebeurde voor de eerste keer bij het gildemonument aan het Gildeplein, midden in het centrum van Geldrop. Precies een jaar geleden heeft het gilde dat monument onthuld. Het prachtige, warme weer zorgde ervoor dat er heel veel belangstelling was. Na de openingsschoten door wethouder Ton Steenbakkers, pastoor Sjef van der Maazen, deken-hoofdman Felix Crooijmans en de aftredende koning Rinus Verhoeven brandde de strijd los. In het 168ste schot viel de vogel, de nieuwe koning was bekend. Noud Janssen zal, voor de tweede keer, samen met zijn vrouw Armelle de komende drie jaar een mooi koningspaar vormen. Hij zal geassisteerd worden door onderkoning Ad Arens die eveneens 168 schoten nodig had om zich tot onderkoning te schieten. Gezien het grote succes op deze nieuwe locatie zal het zeker over drie jaar ook weer op die plek plaatsvinden. ■

Koning Noud Janssen.

Jan Paul Zwegers gildekoning van Groot Bergeijk

Op zondag 16 september 2012 werd op het terrein van het Gilde van het Heilig Sacrament Bergeijk de schietwedstrijd gehouden om de titel gildekoning van de gemeente Bergeijk. Mede door de gunstige weersomstandigheden was er een goede opkomst van de leden van de vijf gilden uit groot Bergeijk. Als eerste kwamen de koningen aan bod om onderling uit te maken wie zich een jaar gemeentekoning zou mogen noemen. Na een spannende strijd was het Jan Paul Zwegers van het Sint Martinusgilde uit Luiksgestel die er met het 49e schot in slaagde om de door gildebroeder Gerard Jansen fraai vervaardigde koningsvogel naar beneden te halen. Vervolgens gingen de overige gildebroeders de strijd aan om de titel beste gaaischutter van de gemeente Bergeijk. Deze prijs was uiteindelijk voor de hoofdman van het Sint Annagilde Riethoven Karel Smets. Beide schutters ontvingen uit handen van burgemeester Van de Vondervoort de door de gemeente ter beschikking gestelde wisselschilden.

Ook was er nog een herinneringsschild voor Wim Aarts van het Sint Annagilde Riethoven, de gemeentekoning van 2011. In 2013 ontmoeten de gilden van Bergeijk elkaar op de derde zondag in september, dan bij het Sint Annagilde in Westerhoven. ■

Jan Paul Zwegers gildekoning Groot Bergeijk 2012.

Jan van Baren pakt koningstitel

Bij het Sint-Catharinagilde Valkenswaard werd het tweejaarlijkse koningschieten gehouden. Onder de gasten waren vertegenwoordigers van de vier gilden uit de gemeente, burgemeester Anton Ederveen en locoburgemeester Mart Wijnen. Zij mochten, evenals beschermvrouwe Eugenie Baken, een openingsschot lossen op de houten vogel. Uiteraard was ook regerend koning Ad van Mierlo van de partij. Hij bond de strijd aan met medegildebroeders Jan van Baren, Peter de Laat en Antoon van den Berg. Ad van Mierlo en Antoon van den Berg konden zelfs keizer worden, indien zij het laatste restje van de vogel naar beneden zouden schieten. Het belooft dus een spannende strijd te worden. En inderdaad, dat werd het ook op deze warme zondagmiddag op schietterrein 'De Schans'. Het duurde tot het 124e schot vooraleer de beslissing viel. Helaas voor de kandidaten kwam er geen keizer, want het was de 60-jarige Jan van Baren die het verlossende schot loste. 's Avonds werd de nieuwbakken koning in gildehuis Lugano beëdigd. Na afloop sprak hij de belofte uit dat hij zijn uiterste best zal doen het koningschap op waardige wijze in te vullen, samen met zijn koningin Nelleke. ■

Jan van Baren geeft aan gelukkig te zijn met de behaalde koningstitel.

Jan Paul Zwegers koning

Op zondag 19 augustus 2012 hield het St. Martinusgilde Luijksgeestel op één van de warmste dagen sinds jaren het tweejaarlijkse koningschieten. 's Morgens werd tijdens de heilige mis de koningsvogel door pater Xavier gezegend waarna het gilde naar het gildehuis trok voor een koffietafel. 's Middags trok de stoet naar de kruiskapel aan de Kapellerweg waar de koningsboom stond opgesteld. Nadat de vogel 'gevreugd' was door burgemeester van de Vondervoort en pater Xavier kon de strijd beginnen. Uiteindelijk was het Jan Paul Zwegers die bij het 134ste schot het laatste stukje van de vogel naar beneden schoot. Jan Paul is sinds 1975 lid van het gilde. Hij is naast schutter ook vendelier en bazuinblazer. 's Avonds haalde het gilde Jan Paul thuis op aan het Boscheind waarna bij het gildehuis de officiële installatie plaatsvond met een vendelhulde. Hierna was er nog een gezellig samenzijn onder het genot van het vat bier dat volgens onze eeuwenoude statuten de koning verplicht is te schenken. ■

Koning Jan Paul Zwegers met echtgenote.

Dubbelkoning Sacramentsgilde

De tweede zaterdag in september is de teerdag van het gilde van het Heilig Sacrament Bergeijk. Dit jaar werd deze dag gecombineerd met het driejaarlijkse koningschieten. Het gilde verzamelde zich op het schietterrein in het Ploegpark in Bergeijk. Onder de boom maakten drie gildebroeders zich bekend die voor de titel wilden gaan. Naast uittredend koning Henk Vrenken, waren dit ook de oud-koningen Frans Donkers en Noud Bergmans. Na het vrijen van de schutsboom door burgemeester Van de Vondervoort, Pastoor Buyens en de uittredend koning, ontspon zich in een hoog tempo een spannende strijd die uiteindelijk bij het 49e schot door Henk Vrenken in zijn voordeel werd beslist. Voor het eerst sinds 1988 heeft het gilde daarmee zicht op een keizer in het gilde. Het was dubbelfeest in huize Vrenken omdat zoon Maarten er in slaagde de vogel voor de jaarlijkse wisselbeker naar beneden te brengen. Gildebroeder en oud hoofdman Janus Willems werd gehuldigd in verband met zijn zilveren gildejubiläum. Hiervoor ontving hij de zilveren gildeonderscheiding.

's Avonds werd de koning aan huis afgehaald met een vendelgroet en na het afleggen van de eed van trouw mocht hij over het hoofdvaandel lopend het gildehuis betreden. ■

Henk Vrenken, dubbelkoning.

Kees Smolders prolongeert zijn titel

Dubbekoning Kees Smolders.

Op maandag 20 augustus 2012 werd er koning geschoten bij het Willibrordusgilde Waalre. Dit is altijd 's maandags met Waalre kermis en dan om de vier jaar. Nadat de notabelen de eerste schoten hadden gelost kon de strijd beginnen, er waren drie kandidaten, te weten Kees Beckers, Wil v/d Moosdijk en oud koning Kees Smolders. Het was een taaie vogel die pas met het 144e schot het loodje legde. Het was weer Kees Smolders die het laatste schot loste, wat inhoudt dat Kees voor de komende vier jaar weer koning is van het Sint Willibrordusgilde Waalre. ■

Jan Vromans veertig jaar voorzitter schietcommissie

De gildes van Duizel, Eersel en Steensel schieten onderling vier keer per jaar voor personeel en korps met de kruisboog en geweer (zie artikel in De Gildetrom 2012/2, blz. 60). Alles verloopt steeds perfect. Dit is mede te danken aan de schietcommissie. Van elk gilde heeft iemand zitting in de schietcommissie. Voor Duizel vervult Jan Vromans deze taak vanaf het begin in 1972, dus al veertig jaar. Bovendien is hij binnen de commissie de voorzitter. Als dank hiervoor is hem tijdens de afsluitende bijeenkomst op 2 september 2012 een speciaal vervaardigd schildje opgespeld. We hopen dat hij deze taak nog lang mag vervullen. ■

Uitreiking schildje.

Nieuwe koning Sint Caecilia Veldhoven

Op maandag 9 juli 2012 hebben wij het vierjaarlijkse koningsschieten gehouden. De eerste schoten werden door de pastor en de burgemeester van Veldhoven gelost, waarna de latende koning gevolgd door de hoofdman en kandidaat koningsschutters op de vogel schoten. Na 66 schoten op de fraaie gipsen vogel is het laatste stukje door Paul Hoeks van de wip geschoten, waardoor hij de nieuwe koning van het gilde werd. De nieuwe koning werd op traditionele wijze geïnstalleerd, dat afgesloten wordt met de loop over het hoofdvaandel van het gilde. ■

Paul Hoeks schrijdt over het hoofdvaandel.

Mack van de Gevel koning Onze Lieve Vrouwegilde

Onder grote belangstelling werd 6 augustus 2012, kermismaandag geschoten om het koningschap van het Zeelster gilde. Burgemeester Mikkers loste het eerste schot en dat was het begin van een zeer spannende strijd waarvoor maar drie gildebroeders hadden ingeschreven. Ze maakten er een ware slijtageslag van maar uiteindelijk lukte het Mack van de Gevel bij het 92e schot om het laatste restant van de vogel naar beneden te halen en dolgelukkig nam hij alle felicitaties in ontvangst. De zaterdag daarvoor had Gerard Heesterbeek zich al tot zomerkoning gekroond en Anneke van der Linden toonde zich de beste bij de dames. ■

Koning Mack van de Gevel.

Teerdag bij Sint Jan Baptist Duizel

Tijdens de jaarlijkse teerdag 23 juni bij het Gilde Sint Jan Baptist Duizel zijn drie jubilarissen gehuldigd, te weten:

Jan Antonis veertig jaar actief als vendelier en schutter. Hij was koning en jarenlang lid van de overheid. Momenteel is hij raadsheer schieten. Piet Wintermans veertig jaar lid, was Seizoendeken en vele jaren actief in de SAT-commissie van Kring Kempenland.

Pierre Panken, ereraadsheer en veertig jaar lid. Zijn verbintenis met het Duizels gilde begon na de herinrichting in 1971. Zijn familie bezat nog drie koningsschilden van vóór 1912, toen het gilde slapende raakte. Zijn vader, burgemeester van de voormalige gemeente Duizel-Steensel, was tot 1912 hoofdman.

Dit verklaart zijn betrokkenheid bij Duizel. Diverse initiatieven nam Pierre Panken, waardoor het gilde waardig naar buiten kon treden. Zo werden de drie koningsschilden door hem in bruikleen gegeven en meerdere attributen zijn door hem aan het gilde geschonken. Hij zette zich bijzonder in om een competitie tussen de schutters van Duizel, Eersel en Steensel interessant te maken en levensvatbaar te houden. Het gildezilver wat het gilde in bruikleen kreeg, schonk hij in 2007 bij de opening van het gildehuis definitief aan het gilde. Dit is het belangrijkste bezit. Naast het oude gildeboek zijn dit tot nu toe de drie enige teruggevonden schilden. ■

Met echtgenotes v.l.n.r.: Piet Wintermans, Jan Antonis en Pierre Panken.

Is Jouw mede-lezer nog geen abonnee?

De Gildetrom het blad voor iedereen.

Sint-Antoniusgilde Beek heeft nieuwe koning

Het Sint-Antoniusgilde uit Beek en Donk heeft sinds maandag 10 september 2012 een nieuwe koning. Na het voltrekken van de traditionele ceremonies, zoals het vrijen van de boom, losten gildepastor Jan Engels en burgemeester Ubachs de eerste schoten. Hierna gingen de gildeleden de strijd aan.

Het was de kapitein van het gilde, Piet Swinkels, die met het 87e schot er in slaagde de vogel naar beneden te halen. Piet Swinkels is veertig jaar werkzaam als monteur van melkmachines. Hij is getrouwd, zijn vrouw Diny zal hem de komende drie jaar als koningin vergezellen. In zijn vrije tijd mag de nieuwe koning graag wandelen en fietsen, maar de meeste tijd is hij kwijt aan het Sint-Antoniusgilde. Hij werd lid in 1978 en bijna vanaf het begin maakte hij deel uit van de overheid, waarvan ongeveer 22 jaar als kapitein. Ook beheert Piet een groot deel van het materiaal van het gilde en geeft hij zo nodig vendelles aan nieuwe vendeliers. Het gilde zal aan hem een prima koning hebben. ■

Koning Piet Swinkels met echtgenote Diny.

Een keizer voor Sint-Antoniusgilde Beek

Sinds kermismaandag, 10 september 2012 heeft het Sint Antoniusgilde Beek en Donk na 62 jaar weer eens een keizer. Huub van den Bergh, telg uit een oude gildefamilie, sloot die dag de derde periode van drie jaar koningschap af. Met het afleggen van de koningsvogel, en de belofte om niet meer mee te doen aan het koningschieten, verkreeg hij het recht om zijn verdere leven het keizerschap uit te dragen. De schut had er rekening mee gehouden dat het zo ver zou komen en had een mooi keizerschild laten maken. Huub van den Bergh is kraanmachinist bij Thibo Bouwstaal, is getrouwd en heeft twee kinderen. Vlak voor de kermis is hij ook grootvader geworden. Hij heeft eigenlijk maar een hobby: het gilde. Daarvan is hij in 1978 lid geworden, eerst als vendelier en later vaandrig. En alles bijeen is hij dus ook negen jaar koning geweest, met alle rechten en vooral ook plichten.

Ook zit Huub al een hele tijd in het bestuur, doet de boodschappen voor en is booi van het gilde. Verder doet hij de rondgang langs de steunende leden. Kortom: een keizer die goud waard is. ■

Keizer Huub van den Bergh met echtgenote.

Sint-Antoniusgilde Beek en Donk kreeg mooi cadeau

Voorafgaand aan het koningschieten, vroeg een trouwe bezoeker het woord, namelijk Huub Engelen, gildebroeder van het Sint-Jorisgilde uit Deurne. Hij deed dit ook namens zijn zoon Mario, voormalig gildebroeder en momenteel steunend (niet actief) lid van het Sint-Antoniusgilde. Huub wees in zijn toespraak op de oude banden tussen zijn familie en de Beekse Schut. Hij wilde wat doen om die relatie op een of andere wijze vast te leggen. Bij het vorige koningschieten, in 2009, was het hem opgevallen, dat het gilde voor de handwassing van de nieuwe koning gebruik maakte van een ouderwetse lampetkan met kom. Hij had bedacht dat het misschien wel wat zou zijn om iets te schenken dat beter bij deze speciale gelegenheid zou passen. De uitkomst van dat denkwerk was een schitterende tinnen kan met bijbehorend bord, met daarop een inscriptie en het vignet van het gilde. Koning Huub van den Bergh nam als laatste officiële handeling van zijn koningschap het geschenk in ontvangst.

Kapitein Piet Swinkels dankte de schenkers hartelijk voor het fraaie geschenk en sprak de hoop uit dat de relatie nog lang in stand zal blijven. ■

Een passend geschenk van een goede relatie.

Jan Bekx koning Sint-Antonius Abt Lierop

In de even jaren is de traditie dat het Gilde Sint-Antonius Abt Lierop gaat schieten om een nieuwe koning. Verschillende schutters hadden al aangegeven dat ze erg graag de nieuwe koning wilden worden en enkele daarvan wisten zeker dat ze het zouden worden!

Helaas voor velen liep het anders. Het liep ook anders voor de aftredende koning Frans Sijbers die bij het neerhalen van de vogel keizer zou worden.

Koning werd uiteindelijk met het 229ste schot Jan Bekx die met deze titel op herhaling gaat omdat hij in 2006 ook al koning werd.

Jan Bekx (56) van beroep bibliothecaris, is lid vanaf 1980 en getrouwd met Gaby Hazen. Samen hebben ze acht kinderen. Jan is de 84ste bekende koning en Gaby de 13de koningin. ■

Koning Jan Bekx.

Gemertse gildebomen in Helminghausen (D)

Het Sint Antonius en Sint Sebastianus Gilde Gemert bezocht op 4, 5 en 6 augustus 2012 het jaarlijkse schuttersfeest van de Sankt Sebastian Schützenbruderschaft in Helminghausen, een dorp met tweehonderd inwoners en veel gemeenschapszin. Door een delegatie werd eerst het kinderkoningsbal bezocht. De begroeting was allerhartelijkst. Kapitein Frans van Dijk struikelde inderhaast in een gat en brak zijn voet. Voor hem was het feest voorbij.

Op zondag werden tijdens de optocht het vaandel, jeugdkoningspaar, 40- en 25-jarig koningspaar en het regerende koningspaar afgehaald, met vijf keer een bergop en een inspectie van alle groepen. Treffend waren de momenten, zoals de herdenking van de Nederlandse oorlogsslachtoffers, gevolgd door het Wilhelmus, en de belangstelling bij de vendelgroet aan de koningsparen. Het feest werd geopend met de koningsdansen. De volgende dag was het koningschieten voor de schutterij en apart voor gasten. Die laatste eer ging aan het gilde voorbij, dus een verder bezoek ging niet door. Het eren van het koningspaar besloot het officiële gedeelte, maar niet de feestvreugde.

Als dank voor het gildebezoek worden drie bomen - koning, kapitein en voorzitter - in het koningsbos geplant.

Gemert blijft dus voortleven in Helminghausen. ■

Een vendelgroet in Helminghausen.

Sint Hubertusgilde Liessel

Met Liessel kermis organiseert het Sint Hubertusgilde een schietwedstrijd die alleen bedoeld is voor de Liesselse mensen. Het schieten vindt plaats bij "Ons Gildehuis" gelegen aan de Tramweg. Er wordt geschoten voor een wisseltrofee bestaande uit een van edelmetaal nagemaakte tram, "Dn TRAM" genoemd, naar de ligplaats van ons gildeonderkomen. Dit jaar werd er voor de vijfde keer geschoten en wel op kermisdinsdag 28 augustus 2012. Ook nu was er weer veel belangstelling voor dit evenement. Met ruim tachtig personen werd er op de vogel geschoten. Met het 167e schot schoot Henny Manders de laatste resten van de vogel naar beneden en won hiermee wisseltrofee "D'n TRAM". ■

Koning Hans Hikspoors overhandigt de wisseltrofee aan Henny Manders.

Mario van de Elsen opnieuw koning

Na een zachte regen in de vroege morgen van kermismaandag 10 september 2012, volgde een schitterende dag voor iedereen die kermis wilde vieren in Beek en Donk. Al om half tien trok het gilde naar de afgaande koning Mario van de Elsen. Daar aangekomen werd hem en zijn vrouw Nellie een vendelgroet gebracht. Na een gezellig oponthoud vertrokken we naar de Leonarduskapel voor een gebedsdienst. Om half twee was het tijd voor het koningschieten bij de Goorloop. De mooie koningsvogel, gemaakt door oud-koning Mario, kreeg op 13 meter hoogte zijn plaats. Acht gildebroeders bonden de strijd aan voor de koningstitel. Bij het 86ste schot schoot oud-koning Mario de vogel in twee stukken en beide helften kwamen naar beneden.

Zo werd Mario van de Elsen voor de tweede keer achtereenvolgend koning van het Sint-Leonardusgilde. Mario (62) is ongeveer tien jaar lid. Hij is gehuwd en werkt bij het schildersbedrijf Manders. ■

Koning Mario met zijn vrouw Nellie en kermiskoningin Karin v.d. Aa.

Rik van de Ven "Klokkenkoning 2012" bij de Blauwe Schut

Kermismaandag 20 augustus 2012 zal nog lang in het geheugen gegrift staan van de vele bezoekers, al was het maar vanwege de warmte. Zelden is de kermis in Aarle-Rixtel zo warm verlopen. Dit echter weerhield Rik van de Ven er niet van om met een koele blik en een gericht schot de resten van de vogel naar beneden te halen en de titel "klokkenkoning 2012" in de wacht te slepen. Een prachtige tafelbel, waarin zijn naam gegoten wordt en geschonken door de firma Petit Fritsen, is zijn eigendom geworden.

Ook werd Sraar Kerkhof gehuldigd omdat hij als vriend van het gilde sinds jaar en dag de mollen vangt, die o zo graag in de gildetuin van het "Jan van Doorenpaviljoen" zitten, want ook die weten dat het daar goed toeven is. Omdat mollen vangen geen alledaagse klus is en hier veel ervaring voor vereist is hebben we indertijd de hulp ingeroepen van hem omdat hij vroeger al bekend stond als de mollen vang van Croy en omstreken. Hij werd door hoofdmans Jos van den Heuvel onderscheiden met een zilveren speld, voorstellende een mol die uit zijn hol komt. ■

Rik van de Ven en de mollenvangster Sraar Kerkhof.

Henry van der Putten veertig jaar Blauwe broeder

Tijdens de teerdag van het O.L.V. gilde is Henry van der Putten gehuldigd vanwege zijn veertigjarig lidmaatschap. In 1972 is Henry lid geworden en in de loop der jaren heeft hij, veelal op de achtergrond en toch nadrukkelijk aanwezig, veel gedaan voor de Blauwe Schut van Aarle-Rixtel. Begon in 1972 als piekenier en geweerschutter, is hij al snel andere activiteiten gaan ontplooiën zoals vaandeldrager, kruisboogschutter, wapenmeester, schietleider en schatbewaarder. Van 1986 tot 1989 was hij koning. Vanaf het begin van zijn koningschap tot op heden zorgt Henry als schatbewaarder meer dan voortreffelijk voor de zilverschat. Ook de diverse vogels voor het koningschieten komen van zijn hand en blijken vaak taaie rakkers te zijn. Naast het vele werk binnen de Blauwe Schut heeft Henry ook daarbuiten zijn steentje bijgedragen. Twintig Jaar is hij afgevaardigde geweest bij de scherpshutters van Kring Peelland en NBFS. Daarnaast was hij, tot voor kort, ook lid van de commissie Kruisboog op Wip van Kring Peelland. Helaas heeft hij om gezondheidsredenen een aantal functies moeten neerleggen. Toch blijft hij nog op een aantal onderdelen een grote bijdrage leveren. Voor al deze verdiensten is Henry op zaterdag 15 september tijdens de jaarlijkse teerdag op het "Jan van Doorenpaviljoen" gehuldigd. ■

Henry van der Putten met echtgenote.

Het kost maar 5 euro

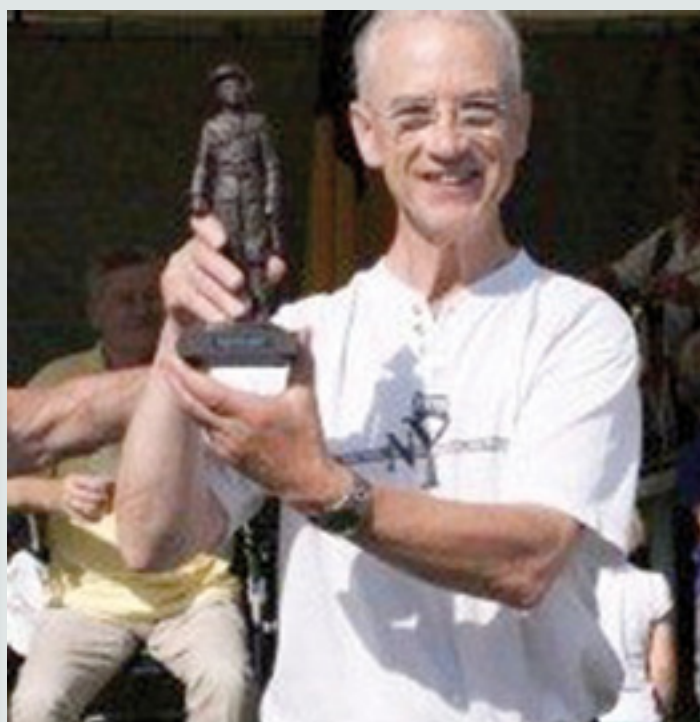
Het kost maar 5 euro om een advertentie van vier regels in 'De Gildetrom' te plaatsen. De enige voorwaarde is, dat u abonnee bent. U kunt de tekst, maximaal 4 Gildetrom regels, sturen aan:
De Gildetrom, Beukendreef 39, 5056 CA
Berkel-Enschot. Voeg het geld in contanten er bij.

Drie gilden, drie disciplines

In de afgelopen zomermaanden hebben de gilden van Kaatsheuvel, Baardwijk en Besoijen voor de eerste keer een onderlinge competitie gehouden en wel in drie verschillende onderdelen. In maart 2012 werd in Kaatsheuvel begonnen met het kruisboogschieten, 25 meter op kaart. In juni werd in Besoijen met het geweer geschoten op de wip. En als laatste dit jaar werd op 2 september in Baardwijk geschoten met de kruisboog op de wip. Dit alles werd georganiseerd om als gilde eens kennis te maken met de verschillende disciplines die er binnen de gilden zijn voor wat betreft het schieten. Het is niet belangrijk te melden wie er gewonnen heeft, maar wel dat het door de aanwezige gildebroeders als zeer leuk werd ervaren én dat dit voor herhaling vatbaar is. ■

Open dag Sint Hubertusgilde Berkel

Op 12 augustus 2012 hield het gilde Sint Hubertus uit Berkel weer zijn jaarlijkse open dag. Na een gezamenlijke en gezellige koffietafel konden de gasten worden ontvangen. Dit keer konden de bezoekers deelnemen aan schieten op kaart en op wip en men kon schieten met de kruisboog en handboog. Voor de jeugd was er het ballonschieten en een speurtocht over het gilde. Een apart onderdeel was de wedstrijd burgerkoning. Deze werd gewonnen door Guus Hagendoorn, lid van onze bevriende vereniging Prins Hendrik uit Amersfoort. Hij zal voor alle gildeactiviteiten worden uitgenodigd. Na de prijsuitreiking werd een zonnige en gezellige open dag afgesloten. ■

Burgerkoning' Guus Hagendoorn

Gildehuwelijk in Dinther

Nicky van Oorschoot was in 2006 aanwezig op de Europese gildedag in Heeswijk Dinther waar het Europese Schutters Treffen (EST) werd gehouden en leerde daar vendelier Jan Smits van het Sint Jorisgilde uit Goirle kennen. De vlam sloeg meteen over. Korte tijd later werd Nicky de patrones van het Sint Barbaragilde die in optochten de patroonheilige uitbeeldt. Nu precies zes jaar later, net na het EST te Polen traden zij in het huwelijk. Het Sint Jorisgilde uit Goirle en het Sint Barbaragilde uit Dinther brachten het kersverse echtpaar een vendelhulde ten huize van de familie van Oorschoot in de Heilarensestraat waar ook het bruilofsfeest plaats vond. De gilden trokken vanuit twee richtingen op, het was rond zeven uur in de avond dan ook een feestelijke drukte rondom huize Van Oorschoot. Nicky en Jan waren duidelijk aangenaam verrast door het bezoek van de vele gildebroeders en de vendelhulde. Dat het gezelschap nog een uurtje bleef hangen schrijven we toe aan de verbroedering. ■

Het bruidspaar tussen de gildeleden.

Gilde- en Jeugdkoning Sint Barbaragilde, Dinther

Tijdens de jaarlijkse teerdag wordt er in Dinther geschoten voor de titel Gildekoning en Jeugdkoning. Als eerst kwam het schieten om de jeugdkoning aan bod. De jeugd schiet met een luchtgeweer op een gipsen vogel. Al bij het 19e schot viel het laatste deel van de jeugdvogel waarbij Johan Dangé voor de derde keer achtereen de titel jeugdkoning veroverde. In totaal heeft hij deze titel nu voor de vierde keer weten te veroveren. Bij het schieten om de titel Gildekoning was het Hans de Visser die met een zwaar kaliber geweer bij het 116e schot het laatste deel van de koningsvogel naar beneden haalde. Het was een spannende strijd met een koningsvogel die er mocht zijn. ■

De beide koningen in Dinther.

Installatie gildekoning Sint Barbaragilde, Dinther

Op zondag 9 september 2012 klonk tromgeroffel in de Hommelsedijk waar het Sint Barbara schuttersgilde de nieuw te installeren koning, Hans de Visser, kwam afhalen. De stoet ging vandaar richting pastorie om pastoor Joost Jansen op te halen die in de mis zou voorgaan. Johan Dangé, de jeugdkoning die zijn titel prolongeerde, werd geëxcuseerd, hij was net voor de aanvang van de plechtigheid ziek naar huis gegaan. Na de mis werd in de voortuin van de pastorie de nieuwe koning een vendelhulde gebracht. Hoofdman Jan van Eerd nam hierbij de gelegenheid te baat om Lars Blom te bedanken voor zijn periode als vendelier, het was zijn laatste actie als vendelier voor zijn opa en koning Hans de Visser. Hij blijft overigens wel 'gewoon' lid van het gilde. Het hele gezelschap werd uitgenodigd voor een kop koffie en broodjes in het Sint Barbara gildehuis. Hier was er de mogelijkheid om de nieuwe gildekoning te feliciteren. Ook zijn familie was voltallig aanwezig. ■

De installatie van Hans de Visser als koning.

Bart Lapré troostbaar na nieuwe burgerkoning van het Sint Hubertusgilde Drunen

Na een flinke regenbui is zondag 8 juli 2012 door achttien burgerschutters gestreden om de titel burgerkoning. Het Sint Hubertusgilde was dit jaar voor de vijftiende maal gastheer voor dit evenement. Wie zou de kleinzoon van Bart Lapré opvolgen? De regerend burgerkoning Wesleij Boutens had er wel zin in. Hij schatte op voorhand zijn kansen hoog in. Hij was het die het eerste schot loste op de eikenhouten vogel. Onder de deelnemers van dit jaar waren diverse oud-burgerkoningen en -koninginnen aanwezig. Uiteindelijk gaf de vogel na 256 schoten de eer aan Levien Boutens. Hij was samen met zijn vrouw en zijn schoonvader, gildebroeder Bart Lapré, zichtbaar blij met de titel. ■

De nieuwe burgerkoning in Drunen.

Mooie resultaten vendeliers Sint Joris – Sint Sebastiaangilde Enschoot-Heukelom

Ditmaal was het gildewezen gezegend met wel heel mooi weer. Onder zeer warme omstandigheden werd op zondag 19 augustus 2012 een vrij gildefeest georganiseerd door Sint Joris in Oostelbeers. Zo warm zelfs dat 'de jas uit mocht', de optocht door het dorp ingekort werd en er tijdens die optocht tot wel zesmaal water aangereikt werd om uitdroging te voorkomen. Er werd meegedaan aan onder anderen de vendelwedstrijden en niet zonder resultaat. In een groot deelnemersveld behaalde Jeroen Bierens een eerste prijs in klasse B en Sander Bierens een tweede prijs. Iwan Michels wist een tweede prijs veilig te stellen in klasse C. Bij het groepsvendelen moesten de vendeliers hun meerderen erkennen in collegae uit Gemonde. Keizer Harrie Schellekens wist uiteindelijk bij het honderdste schot de titel 'dagkeizer' op te eisen. Een derde keizerskruis op een gildefeest in drie jaar tijd. Zeker mag vermeld worden dat de organisatie alle lof toekomt voor een wel heel goed georganiseerd gildefeest. ■

De vendeliers in actie.

Essche gilde huldigt jubilarissen

Tijdens de najaarsvergadering van het Essche Sint-Willebrordusgilde werden twee van de drie zilveren jubilarissen gehuldigd. Frank van der Pasch, werd in 1983 aspirant-lid jeugdvendelier. Frank is een actief vendelier die veel prijzen wist te winnen. Bij het vrije hand schieten won hij meerdere malen de onderlinge competitie. Van 2003 tot 2009 maakte hij als onderhoofdman deel uit van de overheid. Van de hoofdman ontving Frank het jubileumschildje en een bloemetje. De tweede jubilaris was gildeheer Norbert Smulders. Hij werd in 1987 ingehaald als pastoor van Esch en uit hoofde van die functie benoemd tot gildeheer. Als snel ontpopte hij zich tot een geliefd pastoor. Dit werd vooral kenbaar toen onder zijn leiding de actie 'Werk aan de Kerk' van start ging, waarin hij op ludieke wijze geld wist binnen te praten voor de restauratie van de kerk. Binnen het gilde kennen we hem als een betrokken persoon waar zelden tevergeefs een beroep op wordt gedaan. Ook hij ontving het jubileumschildje en een bos bloemen. De derde jubilaris was gildeheer Guus Blom.

Helaas kon hij om gezondheidsredenen niet aanwezig zijn en zal het jubileumschildje later ontvangen. ■

De jubilarissen in Esch.

Inzegening Maria Gildekapel in Gemonde

Op woensdagavond 15 augustus 2012 werd op het hoogfeest van Maria ten hemel opneming in Gemonde de Maria gildekapel door bisschop Hurkmans ingezegend. De eretitel die deze kapel gekregen heeft luidt: 'Ons Lief Vrouwke van Het Groene Woud'. De ramen in de kapel zijn bijzonder omdat in de vier glas-in-loodramen de vier patroonheiligen (Sint Joris, Sint Catharina, Sint Anthonius en Sint Sebastiaan) van de twee Gemonde gilden zijn verwerkt. De avond begon met een eucharistieviering welke werd voorgedaan door emeritus pastor Piet Goedhart, bisschop Antoon Hurkmans en diaken A. van Diessen. Na afloop gingen veel geïnteresseerden met de beide Gemonde gilden voorop, in optocht naar de veldkapel. Na toespraken door burgemeester Pommer, Toon Pennings en Bert Schellekens werd de kapel bisschoppelijk met wijwater ingezegend en stak de monseigneur een kaarsje aan voor de gehele Gemonde gemeenschap. De gilden brachten een gezamenlijke groet door het neigen van beide hoofdvandels. De plechtigheid werd afgesloten met een gezamenlijk gebed en het zingen van een lied, waarna men in optocht naar het dorpshuis De Kei ging. ■

Burgemeester Pommer aan het woord.

Koningschieten Sint Ambrosius Haarsteeg

Op 25 augustus 2012 verzamelden de leden van het Sint Ambrosiusgilde zich in de P. Smoldersstraat bij de woning van de aftredende koning Wim de Gouw. Na de vendelgroet en koffie met gebak vertrok het gilde naar de Lambertuskerk. Pastoor en gildeheer drs. David Lebrun droeg samen met oud gildeheer pastoor Nabuurs de mis op, daarna werd koers gezet naar het gildeterrein. Na een voortreffelijke lunch openden de gildeheren de schutsbomen. Daarna schoten de aspirant-leden en na 58 schoten bleek Justin van Son de gelukkige die de laatste splinters van de vogel schoot. De gildebroeders zelf hadden maar liefst 298 schoten nodig om de prachtige houten vogel tot de laatste vezel van de boom te schieten. André van Bokhoven, onder de leden ook wel gekend als "Bosje", behaalde met zijn laatste schot het gildekoningchap voor de komende twee jaar en is hiermee voor de tweede keer koning van het Ambrosiusgilde. Eerder was hij dat van 1982 tot 1984; een ervaren schutter dus. André is beeldend kunstenaar en we zien uit naar een fraai ontwerp voor zijn zilveren koningsschild. ■

André van Bokhoven voor de tweede maal koning van Haarsteeg.

Martien van de Loo winnaar Keizer Jos Geertsschild

Op vrijdagavond 10 augustus 2012 namen 23 gildebroeder en -zusters van het Sint Joris & Sint Catharinagilde uit Gemonde deel aan de vierde editie van de verschieting om het Keizer Jos Geertsschild. Na ongeveer honderd schoten begon de houten vogel al gebreken te vertonen en op het 127e schot schoot Martien van de Loo de laatste restanten van de vogel naar beneden. Het schild werd aansluitend door Miet Geerts aan Martien overhandigd. Truus van der Schoot, winnaar van de vorige editie, kreeg een herinneringssplendje. ■

Miet Geerts overhandigt het schild aan Martien van de Loo.

Vijftigste Dodenherdenking en Van Beuningenpenning voor Willy van de Wijgert

Op 4 mei 2012 begeleidde het Sint Willebrordusgilde uit Heeswijk voor de vijftigste keer de dodenherdenking op de fusilladeplaats te Vught. Sinds 1982 zijn ook de twee gilden uit Vught hierbij aanwezig. Ere staande deken Willy van de Wijgert ontving na de herdenking de Van Beuningenpenning omdat hij al die vijftig keer de dodenherdenking met kranslegging heeft geleid. De 76-jarige Van de Wijgert kreeg de penning uit handen van de burgemeester van Vught, de heer R.J. van de Mortel. Voor de steun aan haar man ontving zijn vrouw Thea een boeket bloemen. De Van Beuningenpenning wordt slechts bij uitzondering toegekend aan verdienstelijke burgers of aan een persoon, die de gemeente Vught op een bijzonder manier in het nieuws heeft gebracht of de Vughtse gemeenschap een grote dienst heeft bewezen. Een eervolle penning dus en Willy dankte in zijn toespraak iedereen die samen met hem heeft meegewerkt aan de herdenking. Willy droeg de leiding over aan hoofdman Jan Schakenraad. ■

Willy van de Wijgert ontvangt de Van Beuningenpenning.

Verbroederingsdag levert nieuwe koning en jeugdkoning in Bernheze

De verbroederingsdag in Heeswijk was een groot succes. Na welkomstwoorden van hoofdman Jan Schakenraad van het gilde Heeswijk en coördinator Nico van Zutphen van het gilde uit Dinther, spraken burgemeester Boelhouwer en de voormalige voorzitter van het EST2006, Ben Cornelissen, de deelnemers toe. Zij gaven aan hoe belangrijk het is om de samenwerking zoals die er binnen de vier gilden was tijdens het EST2006, terug te laten komen met een verbroederingsdag. Er werd geschoten op vier vogels, op dezelfde wijze zoals bij het EST2006 geschoten werd. Na het vrijen van de bomen ontvingen de oud-koning en oud jeugdkoning van de burgemeester een zilveren herinneringspeld, geschonken door Jan Schakenraad. Als winnaar kwam bij het 93e schot Ronald Spits als Bernhezer koning 2012 te voorschijn. Bij het jeugdkoningschieten was het de 11-jarige Sem Verhoeven van het Sint Barbaragilde uit Dinther die de nodige punten vergaarde en hiermee jeugdkoning werd. Bij het schieten op de sympathisantenvogel was er een spannende strijd om het laatste stukje eraf te schieten. Het was mevrouw Boelhouwer die bij het 117e schot het laatste stukje naar beneden schoot en zodoende koning van de sympathisanten werd. ■

Fotocompilatie verbroederingsdag.

Gildebruiloft bij Sint Blasius Heusden

Op zaterdag 15 september 2012 vond er in de Vesting van Heusden een gildebruiloft in historische stijl plaats. Beschermheer Leon Bool en standaardruiter Noortje van der Putten van het Sint Blasiusgilde zijn in geheel middeleeuwse stijl in het huwelijk getreden. De bruid en bruidegom werden, onder begeleiding van het Sint Blasiusgilde, de Bossche Schuts en familie in gepaste kledij, met paard en wagen naar het Gouverneurshuis vervoerd alwaar zij elkander hun ja-woord gaven. Na de huwelijksvoltrekking werd het huwelijk nogmaals bekrachtigd door het afvuren van kanonschoten met medewerking van de Bossche Schuts. Vervolgens vond er een optocht plaats door de stad welke eindigde bij het schietterrein van het Sint Blasiusgilde. Hier waande men zich in de middeleeuwen met o.a. een varken aan het spit, oude tenten, strobalen, diverse vuurplaatsen en het nodige eten en drinken welke men kon nuttigen met behulp van een stenen mok, stenen bord en houten lepel. Vis, vlees en soep werden bereid boven een vuur en er waren tafels met diverse groenten en fruit.

Voor de muzikale omlijsting waren er echte troubadours aanwezig. Mede dankzij het zonnige weer werd het een fantastisch feest in een heel bijzondere omgeving. ■

Middeleeuwse bruiloftgangers in Heusden

Eerste vrouwelijke koning verslaat haar man

Voor het eerst in haar 172-jarig bestaan heeft gilde Sint Jan Baptist Kaatsheuvel een vrouwelijke koning. Diny Vos-Westerlaken uit Sprang Capelle wist met de kruisboog het laatste stukje van de houten vogel naar beneden te halen waardoor zij zich voor de komende vier jaar koning van het Kaatsheuvelse gilde mag noemen. Daarmee wist zij ook haar man, Kees Vos, voormalige koning en traditiegetrouw maker van de houten vogel, te verslaan. Naast Kees en Diny waren er nog meer kandidaten voor het koningschap en zij hebben alle ronden meegesloten. Als enige meeschietsende vrouw wist Diny uiteindelijk de eretitel te behalen en mag zij zich de eerste vrouwelijke koning noemen. Na de verschietsing en officiële installatie welke onder grote belangstelling van de Kaatsheuvelse bevolking plaatsvond, sloot het gilde de dag af met haar jaarlijkse statiedag. ■

De nieuwe koning loopt over het gildevaandel.

Hoofdwapen Sint Martinus en Sint Antoniusgilde in glas-en-lood

Tijdens de jaarlijkse openbare feestelijk zitting op Open Monumentendag in Lexmond, zaterdag 8 september 2012, werd gildezuster deken heraldiek Coby de Vaal herbenoemd voor vier jaar als lid in de overheid. Gildebroeder Fons Brand werd ceremonieel tot lid van de overheid en tot deken benoemd. Beide legden ze met de hand op het hart en met de punt van het vaandel in de andere hand hun belofte af welke ter bevestiging werd bezegeld met een vaandelgroet. Na het officiële gedeelte was er een presentatie door koning meester zilversmid Walter Huisman, die een prachtig werk glas-in-lood onthulde. Het is het wapen van het schuttersgilde dat ook op het vaandel en de kostuums staat. Het is geheel vervaardigd van antiek glas. Buiten op het bordes volgden het hernieuwen van de eed van trouw aan het burgerlijk gezag, het overvenden van de eraad door de vaandrig en het zingen van het Wilhelmus. Na afloop was er een lunch en erewijn en 's middags was er open schietwedstrijd voor belangstellenden. ■

Hoofdwapen in glas-en-lood, vervaardigd door koning meester zilversmid Walter Huisman.

Historische bruiloft binnen gilde Sint Martinus en Sint Antonius

Tijdens de feestweek in Lexmond, op 17 augustus 2012, traden het gilde-echtpaar heer Leendert van Heumen en vrouwe Marigje Kros, na vijfenvertig jaar opnieuw in het huwelijk. Tijdens een etentje van de plaatselijke woningbouwvereniging waar Marigje vrijwilligers werk deed, kwam iets ter sprake waar de directie later op terug zou komen om het plannetje te realiseren. Het toekomstige bruidspaar ging hiermee akkoord. Alles werd in werking gezet, trouwringen graveren, uitnodigingskaarten maken, kleding uitzoeken etc. Het bruidspaar en familie gingen in prachtige middeleeuwse kostuums te voet naar "Herbergh De Drie Snoecken" voor ontvangst van genodigden. Vervolgens begeleidde het schuttersgilde Sint Martinus en Sint Antonius de bruiloftsgasten naar de vernieuwde trouwzaal van Lexmond. Drossaard burgemeester Coert van Ee nam de plichtigheid af, geassisteerd door lakei poortwachter-bode Kees Braat, directie van Goed Wonen Zederik. Na de plichtigheid was er in de tuin van de trouwzaal een receptie met aansluitend een bruiloftsbuffet voor genodigden. Door de bijzondere weersomstandigheden kon alles buiten

plaatsvinden en was er grote belangstelling binnen de Lexmondse dorpsgemeenschap. ■

Bruidspaar begeleid door het schuttersgilde met voorop lakei poortwachter-bode, Kees Braat en drossaard, burgemeester Coert van Ee. Daarachter familieleden.

Diamanten huwelijkspaar in Loon op Zand

Op zondag 12 augustus 2012 hebben Antoon en Corry van Veldhoven hun diamanten huwelijk gevierd. Antoon is al vanaf 1945 lid van het Sint Ambrosiusgilde in Loon op Zand en vanaf 1993 is hij eredeken. Corry is vanaf 2000 volwaardig lid van het gilde. Het Sint Ambrosiusgilde trok in optocht naar de Venloene om met een mooie vendelgroet hulde te brengen aan het bruidspaar. ■

Het diamanten huwelijkspaar.

Bart van Schijndel voor de tweede keer winnaar

Het Gerben van Schijndel toernooi werd voor de achtste keer georganiseerd door de jeu de boulescommissie van het gilde Sint Lambertus uit Maren-Kessel. De opbrengst van deze wedstrijddag en sponsorgelden, ruim € 2.000,- ging naar de stichting "Hart op Weg". Er waren 96 deelnemers die streden om de begeerde wisseltrofee en tot de vijfde en laatste wedstrijd was de spanning om te snijden. Winnaar werd Bart van Schijndel uit Lith, tweede werd Tonnie Vogels uit Rosmalen en de derde plaats was voor Mieke Meeusen uit Maren-Kessel. ■

De trotse winnaar

Koningschieten in Maren-Kessel

Op 25 juni 2012 waren onze gildebroeders al vroeg uit de veren om, zoals al jaren gebruikelijk, om acht uur reveille te blazen en met slaande trom door Maren-Kessel te trekken om aan de inwoners duidelijk te maken, dat de strijd om de begeerde koningstitels op deze dag plaats zou vinden. De strijd om het koningschap is de hoogste eer bij het gilde en er hadden zich zes kandidaten gemeld om te strijden voor deze fel begeerde koningstitel. Door met het 112e schot de laatste splinter van de houten vogel naar beneden te schieten kreeg Gijs Bakker (66) voor de tweede keer de zilveren papegaai, het officiële

Gijs Bakker, nieuwe koning in Maren-Kessel.

teken van het koningschap bij het gilde, omgehangen door de vorige koning Martien van Rossum, waarna Gijs de felicitaties in ontvangst mocht nemen. De strijd om de titel van jeugdkoning ging naar Florian Buren. De titel van dagkoning werd binnengehaald door hoofdmans Jurgen Swinkels. ■

Vendelhulde voor vijftigjarig bruidspaar

Op 29 juni zetten gildebroeder Bert van der Loop en zijn echtgenote gildezuster Annie van der Loop een kroon op hun echtverbintenis, zij waren inmiddels een halve eeuw man en vrouw. Ter ere van dit feit trok het gilde Sint Antonius-Abt/Sint Catharina Nistelrode in vol ornaat, voorafgegaan door de standaardruiter op zijn fraai uitgedoste paard Liza van de Langstraat, naar bar 't Maxend te Nistelrode.

Hoofdmans Ruud van der Linde hield een korte toespraak en jeugdvendelier Rick van Berkel bracht een vendelhulde aan het bruidspaar. Door vice-hoofdmans Paul Altorf werd de bruid nog een fraaie ruiker in de gildekeuren aangeboden, waarna het gilde door het bruidspaar werd uitgenodigd nog een heilwens, met een drankje in de hand, uit te brengen. ■

Het gouden huwelijkspaar.

Gilde brengt vendelhulde aan veertigjarig bruidspaar

Op 9 juni 2012 vierde gildebroeder Jan Broeksteeg samen met zijn echtgenote Hannie Broeksteeg- van de Akker, sympathisante van gilde Sint Antonius-Abt/Sint Catharina Nistelrode, hun veertigjarig huwelijksfeest. Het gilde trok in vol ornaat, voorafgegaan door de standaardruiter A. de Wit met zijn fraai versierd paard, naar Loosbroek om voor de feestzaal Kerkzicht het bruidspaar een vendelhulde te brengen. Na de gebruikelijke gelukwensen en de vendelhulde en het aanbieden van een fraaie ruiker in de gildekeuren geel en blauw aan Hannie, nodigde Jan na zijn dankwoord ook namens zijn echtgenote, het gilde uit met hen op deze heugelijke gebeurtenis te klinken. ■

Het veertigjarig bruidspaar onder de ereboog.

Gilde Sint Antonius abt – Sint Catharina Nistelrode bij openluchtmis

Op 30 juni 2012 presenteerde het gilde zich in vol ornaat ter opluistering van de openluchtmis welke jaarlijks, ter afsluiting van het schooljaar en ter gelegenheid van het begin van de vakantieperiode, plaatsvindt op het terrein van de plaatselijke sportvereniging Prinses Irene. Ditmaal niet op het hoofdveld met gebruikmaking van de aanwezige tribune, daar dit door herstelwerkzaamheden helaas niet mogelijk was. Het organiserend comité had echter in haar inventiviteit voor een bijzonder aantrekkelijk alternatief zorggedragen, nl, het plein voor het hoofdgebouw. De mis werd voorgegaan door pastoor Ouwens, geassisteerd door enkele schoolkinderen en met medewerking van het kinderkoor. Zoals reeds vermeld, was het gilde Sint Antonius Abt- Sint Catharina ook aanwezig. Het verliep in een ongedwongen en feestelijke sfeer. De weergoden waren goed gezind en na afloop had men de mogelijkheid om onder het genot van koffie of thee met elkaar in gesprek te gaan, teneinde een en ander te evalueren. ■

Het gilde aanwezig bij openluchtmis.

Nieuwe koningen bij gilde Sint Antonius Abt –Sint Catharina Nistelrode

Op 29 september 2012 kwamen de gildebroeders en -zusters naar hun gildehuis voor de jaarlijkse teerdag en het tweejaarlijks koningschieten. Voorafgegaan door de standaardruiter trok het gilde naar de woning van de oude gildekoning Adriaan van Wanrooij. Na een vendelhulde en het aanbieden van de houten vogel en het zilveren koningsschild door de koning, toog het gilde naar de gildehof aan de Hoge Akkers voor de gebruikelijke broodmaaltijd, waarbij ook gildeheer pastoor Frits Ouwens aanwezig was. Aansluitend aan de maaltijd werd, na het vrijen van de schutsboom, het eerste schot gelost door de vertegenwoordiger van de gemeente Bernheze, loco burgermeester Rien Wijdeven. De gildebroeders en -zusters traden daarna aan om de vogel met een groot aantal kogels te bestoken. Uiteindelijk was het Jan van der Avoort die met het 185e schot de vogel van de schutsboom wist te schieten. Daarna werd geschoten om de titel van schutterskoning. Ronald Spits wist deze titel voor zich op te eisen. Beide koningen vielen felicitaties en een vendelhulde ten deel. 's Avonds vierde het gilde haar jaarlijkse teeravond. ■

Ronald Spits en Jan van der Avoort.

Kampioenen bij Federatietoernooi VTBS

Op 16 september heeft het gilde Sint Antonius Abt uit Nuland deelgenomen aan het Federatietoernooi voor Vendelen, Trommen, Bazuinblazen en Standaardrijden bij het gilde van Enschoot Heukelom. Ons gilde was erg succesvol met drie kampioenen, twee tweede plaatsen en twee promoties. De vendeliers waren minder succesvol. Ondanks dat ze geen prijzen wisten te behalen gingen ze samen met alle winnaars en meegereisde supporters tevreden in de bus weer terug naar huis. ■

Kermisactiviteiten bij Sint Antonius Abt Nuland

Op 25 augustus 2012 vond het eerste deel van de "kermiswedstrijden" plaats op de kruisboog wip. Na een spannende strijd wist Jan Maas de eerste plaats te behalen. Traditioneel vond op kermismaandag het kermis-schieten plaats. Tijdens de rondgang door het dorp passeerden we zoals ieder jaar weer de basisschool. Dit keer gaf het geheel een extra dimensie door de vele kinderen die langs de kant van de weg stonden om de kersverse jeugdkoning Jari de Haas te zien. Bij het Oude Raadhuis werd ten overstaan van de loco burgemeester de vendelgroet gebracht aan de wereldlijke overheid. Hierna begon het kermis-schieten waarbij pastoor Verbakel het eerste schot mocht lossen. Uiteindelijk wist David Hanegraaf na 107 schoten het verlossende schot te lossen. De damesvogel kwam na 64 schoten naar beneden door toedoen van Corine Maas. Zij mag dit jaar de titel dagkoningin 2012 dragen. Verder was er een wedstrijd traditioneel wipschieten die door Jan Maas werd gewonnen. ■

De rondgang langs de basisschool.

Brand bij gildehuis café Kerkzicht in Nuland

Op woensdag 19 september 2012 om ca. 5 uur in de ochtend is brand uitgebroken in ons gildehuis café Kerkzicht. Wij betreuren het ten zeerste dat het pand zo goed als verloren beschouwd dient te worden. Ons medeleven gaat dan ook uit naar onze gildeleden Lambert Langens als uitbater en naar Frans en Miet Swanenberg als eigenaren. In tegenstelling tot genoemden gildeleden is ons gilde er goed van af gekomen. De inhoud van de zilverkast is bijna zonder kleerscheuren uit de brand gekomen. Op enige waterschade na lijkt er voorlopig weinig schade te zijn. Op dit moment is de inhoud van de kast bij een specialistisch bedrijf die de totale schade opstelt en alles schoonmaakt. Dit zal ca. vier tot zes weken in beslag nemen. ■

De schade na de brand.

Gildekleintje

TE KOOP:

Gildekalender 2013

€ 7,50 excl. Verzendkosten

Tel. 06-55686556

E-mail: VTBS2012@gmail.com

Het Haagsch Handboogschuttersgilde van Sint Sebastiaan is op zoek naar foto's van haar deelname in de jaren zeventig aan evenementen in Brabant, zoals het Landjuweel in Tilburg in 1971, Deurne 1250 jaar in 1971 en vele anderen.

Dit alles i.v.m. een publicatie over de geschiedenis van ons Gild. Wij zullen zeer dankbaar zijn als u de moeite zou willen nemen eens te kijken of U iets kunt vinden in Uw archief.

Contact kunt u opnemen met de samensteller:

Hendrik Chervet,

Dr. Duetzlaan 20, 2242 RP Wassenaar

henri.chervet@casema.nl

Joop Steenbakkers Landjonker gilde Schijndel

Op zondag 24 juni 2012 werden de jaarlijkse jeu de boules wedstrijden gehouden om de landjonkertitel van het gilde Broederschap der Sint Catharina en Barbara. De feestdag begon met een misviering voorgedaan door gildeheer Pater Joe. Vanwege de vele regen werd de Landjonkerdag geopend in de overvolle gildekamer van de molen met een toast met brandewijn, koffie, soep en broodjes. Tijdens deze lunch werd overlegd of de wedstrijden door zouden kunnen gaan op de overdekte banen van onze bevriende Petanque Vereniging 'Wij liggen'. In deze prachtige bouledrome accommodatie werd begonnen met de gebruikelijke optocht en het zingen van ons gildelied, gevolgd door nieuwsgierige toeschouwers uit de andere hal. Vervolgens werd er geloot en konden de eerste serie wedstrijden beginnen. De gildebroeders hadden drie wedstrijdronde de kans om te tonen hoe het was gesteld met hun jeu-de-boules kwaliteiten. Om half zes waren de winnaars bekend: Landjonker Joop Steenbakkers, Heerboer Peter Hellings en Pachter Jo van den Boogaard. Maria Steenbakkers, echtgenote van de Landjonker, werd winnares bij de gildezusters en verkreeg aldus de titel gildedame. ■

De winnaars van de Landjonkerdag.

Gilde Sint Catharina en Barbara Schijndel wint Jeu de Boulewedstrijd

Op zondag 9 september 2012 vond op het terrein van het gilde Sint Catharina te Den Dungen de jaarlijkse kringdag plaats van de negen gilden uit Sint-Michielsgestel, Gemonde, Boxtel, Sint-Oedenrode, Vught, Schijndel, Liempde en Den Dungen. Na de mis, erewijn en optocht vonden de wedstrijden plaats om het prijzenilver en de prijzen in natura. Onder zonnige weersomstandigheden strenden alle gilden op goed kort gemaaid grasbanen om de prijzen en de eer van de Landjonkertitel, waartoe men drie wedstrijden moest spelen. Het Schijndelse gilde, bestaande uit Theo van Eeuwijk, Joop Steenbakkers en Leo Telgenkamp, won alle drie de partijen met grote overmacht, namelijk met een saldo van dertig punten en behaalde daarmee de eerste prijs. ■

De drie winnaars.

Een nieuwe succesvolle discipline bij Sint Joris Udenhout

Sinds een paar maanden staan de nieuwe kruisboogbomen op 'Joskes Weike'. Onder grote belangstelling is op zondag 22 juli 2012 hier een eerste kruisboogwedstrijd op de Wip georganiseerd. Zoals men gewend is bij deze wedstrijden begint men al in de vroege morgen met schieten. De eerste schutters waren er dus al vroeg. Halverwege de middag werd de inschrijving gesloten en hadden zich 78 schutters ingeschreven. De wedstrijd zelf was zeer goed verlopen en men was zeer tevreden over het geheel. Op die dag waren er zeven schutters met twintig punten en bij het onderdeel kampioen waren er vijftien schutters. Van de 78 schutters hebben 48 schutters een prijs gewonnen. De belangrijkste uitslagen zijn; kampioen werd René Bruurs van het Sint Catharinagilde Moergestel, eerste bij het personeel werd Paul van Berkel van het Sint-Jorisgilde Diessen en de stimuleringsprijs ging naar Remco Bruurs van het Sint Catharinagilde Moergestel. ■

Kampioen René Bruurs (Sint Catharina Moergestel).

Wim Schonen benoemd tot Lid van Verdienste

Tijdens de Teerdag van het gilde van Sint Barbara en Sint Sebastiaan te Vught werd vaandeldrager Wim Schoonen in het zonnetje gezet. Het gilde heeft uitgebreid stilgestaan bij de zeer lange periode waarin Wim Schoonen (1934) het vaandel van het gilde onder zijn hoede nam en het vrijwel onafgebroken heeft gedragen. Hoofdman Jos Verhagen benoemde daarom Wim tot Lid van Verdienste en heeft hem daartoe een speciaal ontworpen schild opgespeld. Deze titel en het schildje kreeg hij niet alleen vanwege zijn functie als vaandeldrager, maar ook vanwege het feit dat hij vanaf het moment dat hij gildebroeder werd in 1991 zich buitengewoon heeft ingespannen om een bijdrage te leveren aan de continuïteit van het gilde. Na een periode van 12,5 jaar als vaandeldrager heeft hij het vaandel overgedragen aan zijn opvolger Peter Kroon. Weliswaar speelt ook de gevorderde leeftijd van Wim een rol, maar hij vond het toch met name tijd worden voor een jongere vaandeldrager. Gelukkig zal Wim zich nog ruimschoots blijven inzetten voor het gilde, als gildebroeder en als Lid van Verdienste. ■

Wim Schoonen krijgt het schild opgespeld.

Thijn van de Sande voor de derde maal koning

Omdat de huidige koning Robert Kluytmans zijn functie moest neerleggen werd op 25 augustus 2012 bij het Sint Catharinagilde Vught geschoten om het koningschap. De dag begon met een mis om de zegen van boven te vragen. Deze hebben ze wel direct na de mis gekregen, want juist toen de eed van trouw was afgelegd en de vendelgroet werd gebracht brak er een geweldige stortbui uit. Met zeventien gildebroeders werd begonnen aan de wedstrijd om het koningschap. Vooraf hadden wethouder Peter Pennings en kapelaan James de schutsboom vrijgemaakt, waarna eerst de oude koning mocht schieten en de rest na loting. Thijn van de Sande wist bij het 168e schot de vogel naar beneden te halen. Na beraad en goedkeuring van het bestuur werd de nieuwe koning geïnstalleerd en werd hem de vendelgroet gebracht. Vervolgens werd het koningsbier geschonken. Dit is voor de derde maal dat Thijn van de Sande zich tot koning geschoten heeft, ook in 1968 en 1992 was hem dat gelukt. ■

Koning Thijn van de Sande met echtgenote, rechts Ad.

Kampioenschieten Sint Catharinagilde Vught

Op zondag 26 augustus 2012 heeft het Sint Catharinagilde het jaarlijkse kampioenschieten gehouden.

Hieraan werd door veertien gildebroeders deelgenomen. Door zeven gildezusters werd geschoten om het LAS wisselschild. Er waren vijf personen die geen enkele misser hadden. Na het kampen was de uitslag als volgt: eerste en schutterskampioen 2012 werd Jos van Gogh, tweede werd Bart Franken, als derde eindigde John van Rixtel en vierde werd John van den Wittenboer. Deze vier vormen een viertal voor de wedstrijden op gildedagen. Bij de gildezusters wist Pauline Brekelmans beslag te leggen op de eerste plaats, tweede werd Erica van Loon.. ■

Kampioen Jos van Gogh.

Sint Lambertusgilde Huisseling heeft nieuwe gildekoning

In het weekend van 22 en 23 september 2012 vonden in Huisseling de jaarlijkse gildefeesten plaats. Traditiegetrouw was er op zaterdag een toneelmiddag voor de kinderen en 's avonds een rederijersavond met een optreden van bekende Huisselings en een troubadour.

De zondag begon met het uithalen van de koning en de gildemis. Vervolgens gaf Stadsharmonie OBK uit Ravenstein onder leiding van Peter Smits een gezellig koffieconcert.

Bij het koningschieten liet Marisca van den Berg de vogel al na veertig schoten naar beneden tuimelen en is ze voor de komende drie jaar gildekoning. Zij was dit al eerder in de periode 2006-2009.

Na het ceremonieel viel ook de burgervogel. Hans Brenters werd burgerkoning 2012. Het jeu de boules werd evenals enige jaren geleden door de 3 J's gewonnen. ■

Koning Marisca van Lier met Europaprinss Bram van Bergen.

Sint Antonius Abt Gilde Blitterswijck op Floriade

Op vrijdag 28 september 2012 reisde het Sint Antonius Abt Gilde naar de Floriade om deel uit te maken van de Venray-dag. Allereerst vormden de leden van het gilde een erehaag voor het gebouw de Innovatoren. Daar werden de belangrijke gasten uit Nederland en het buitenland ontvangen. Onder hen ambassadeurs, parlementsleden, officier van justitie. De burgemeester van Venray, Hans Gillesen en Floriade directeur Paul Beck heetten hen van harte welkom. Het gilde werd uitgenodigd voor koffie en Limburgse vlaai in de Innovatoren. Daarna konden de leden van het gilde nog anderhalf uur rondkijken op de Floriade. 's Middags was het volgende optreden van het gilde, dit gebeurde voor de vele gasten en het publiek wat op de tribune zat. Met trommen, klaroenblazen en vendelen heeft het gilde van Blitterswijck een mooie indruk op de gasten en toeschouwers achter gelaten. ■

Op de Floriade.

Nieuwe gemeentekoning gemeente Oss

In Maren-Kessel werd zondag 9 september 2012 geschoten om de titel van gemeentekoning van de gemeente Oss. Hieraan werd deelgenomen door gildebroeders en -zusters van de gilden uit Huisseling, Maren-Kessel, Oss en Ravenstein.

Naar oud gebruik werd de vogel bevrijd door de burgemeester Buijs van Oss en de uittredeende gemeentekoning Tom Neve van het Sint Lambertusgilde uit Huisseling. Een extra ereschot werd gelost door Bram van Bergen van het Sint Sebastiaan Gilde uit Oss die zich onlangs in Tuchola (Polen) tot Europaprinss schoot.

Na ruim driehonderd schoten was het gildebroeder René Theunissen van het Sint Barbara Gilde uit Ravenstein die de vogel uit de boom deed tuimelen en zich daarmee een jaar lang gemeentekoning mag noemen. Hiervoor werd hij met het wisselschild omhangen en kreeg hij een draagspeld als blijvende herinnering. ■

V.l.n.r.: Hoofdman Jurgen Swinkels, gemeentekoning René Theunissen en hoofdman Harm Guelen en scheidend gemeentekoning Tom Neve proosten op de goede afloop.

Stadskoningverschiëting in Bergen op Zoom

Op 8 en 9 september 2012, tijdens de Vestingstedendagen, dit jaar in Bergen op Zoom vanwege haar 800-jarig bestaan, vond er voor het eerst een Stadskoningverschiëting plaats. Het schuttersgilde Sint Sebastiaan, Bergen op Zoom/Borgvliet had van een gilde uit Goirle de mast met de installatie (achteneenhalve meter hoog) voor het schieten met lasergeweer gehuurd en deze stond nu op de Grote Markt. Veel stadgenoten en passanten wilden zich de kans op die titel niet laten ontgaan. Het was die dagen dan ook een drukte van belang. Hoewel ongeïfend, kwamen zondagmiddag toch nog zo'n twintig schutters terug om te kampen.

Uiteindelijk bleven twee aspirant koningen over, de twaalfjarige Wouter Campmans uit Dinteloord en Jan Slof uit Rucphen. De laatste werd de winnaar. Overdeken, burgemeester Polman installeerde Jan als de eerste Stadskoning van Bergen op Zoom, door hem de speciaal hiervoor gemaakte sjerp om te hangen. Na de felicitaties van hoofdman Sjaan Verbogt, werd de koning geëerd met de traditionele vendelgroet. Zoals het hoort, nam de Stadskoning daarna het gilde mee naar stadsschouwburg de Maagd om van het koningsgeld de gildebroeders een heildronk aan te bieden. ■

De strijd om de titel Stadskoning ging tussen de 12-jarige Wouter Campmans en Jan Slof.

Drie jubilarissen in Rijsbergen

Het Cloveniersgilde Sint Bavo, heeft tijdens haar jaarlijkse teerdag drie jubilarissen mogen huldigen. Te weten:

Cees van der Linden vijftientwintig jaar gildebroeder

Hij ontving het zilveren schildje voor zijn zilveren lidmaatschap. Naast het lid zijn van de overheid en werkgroep, heeft hij zich bij de bouw van het gidelokaal 'de Snaphaan' enorm ingezet. Cees is ook op een verdienstelijke wijze actief bezig met de schietsport. Hij neemt deel aan kring- en vrije schietwedstrijden van Flobertschutterskring Baronie.

Cees van der Linden wordt door gildeheer Pastoor Verheije het zilveren schildje opgespeld.

Ad van de Wijngaart veertig jaar gildebroeder

Ad van de Wijngaard kreeg door gildeheer pastoor Verheije het zilveren gildekruis opgespeld. Ad is een gildebroeder die nog altijd actief is in het gilde en jaren actief geweest als tamboer. Ad heeft meegewerkt aan vier kringgildedagen. Ook hij neemt deel aan de kring- en vrije schietwedstrijden van Flobertschutterskring Baronie.

Ad van de Wijngaard wordt door gildeheer Pastoor Verheije het zilveren gildekruis opgespeld.

Joost Huijbrechts veertig jaar gildebroeder

Joost werd in 1972 lid en was al direct een kritische gildebroeder die een discussie niet schuwde. Zijn inzicht en adviezen hebben de basis gelegd tot wat het gilde nu is. In 1991 werd hij benoemd tot eerste deken/thesaurier. Daarnaast zijn er nog meerdere zaken waarop Joost een stempel heeft gedrukt. Als blijk van waardering werd hem door de penningmeester van Kring Baronie en Markiezaat, Harrie Bruijns de kringonderscheiding opgespeld. Van gildeheer pastoor Verheije kreeg hij het zilveren gildekruis opgespeld. ■

Joost Huijbrechts wordt door Harrie Bruijns de kringonderscheiding opgespeld.

Cloveniersgilde Etten onder bescherming van St. Jan de Doper

Tijdens het koningschieten op 24 juni 2012 heeft hoofdman Hans Leussink de vogel van de wip geschoten en is daarmee de opvolger geworden van Rene de Brouwer. In onze jaarvergadering dinsdag 18 september 2012 hebben we als bestuur Harry Hack voorgedragen als nieuwe hoofdman voor de komende vijf jaar en is hij ook als zodanig ingestemd en heeft hij het hoofdmanszilver door Hans omgehangen gekregen. ■

Hans Leussink koning.

Harry Hack hoofdman.

Zilveren Pijlverschieting Sint Sebastiaan, Bergen op Zoom

Alles stond klaar op het Ravelijn op den Zoom voor de jaarlijkse Zilveren Pijlverschieting zondag 26 augustus 2012. Helaas kon door het noodweer deze verschieting daar niet doorgaan.

In heel korte tijd werd alles verplaatst naar Gildehuis Eigen Haard. Daar kon de verschieting met weinig vertraging beginnen nadat overdeken, burgemeester Polman, het eerste schot gelost had.

De volgende gilden waren aanwezig: van Kring Baronie en Markiezaat: Sint Bavo, Raamsdonk; Sint Willibrordus, Alphen; Sint Sebastiaan, Hoogerheide. Van de Hoge Gilderaad van Brabant: Sint Sebastiaan, Duras; Sint Sebastiaan, Halle-Booienhoven en Sint Sebastiaan, Zoutleeuw. En van de Hoge Gilderaad der Kempen het Koninklijke Sint Sebastiaansgilde, Essen. Het gilde van Essen won de Zilveren Pijl met een groots machtsvertoon: 286 punten van de maximaal haalbare 300. Bij de jeugd was Michel de Bont van het gilde van Raamsdonk de winnaar. ■

Zilveren Pijlverschieting in Eigen Haard.

Een onderlinge verschieting in Bergen op Zoom

Gilden gebruiken allerlei benamingen voor het wedstrijdschieten. Zo spreekt men van doelkoning tot onderlinge verschieting van de gildebroeders. Zo was er op woensdag 17 oktober jl. een onderlinge verschieting door de gildebroeders van Sint Sebastiaan, Bergen op Zoom. De wedstrijd ving aan omstreeks acht uur 's avonds. Na tweemaal een serie van vijftien pijlen te hebben geschoten, werden de punten geteld. De vier gildebroeders met het hoogst aantal punten gingen onderling de strijd aan om het clubkampioenschap. Men schoot iedere keer met één pijl. Uit een totaal van vijf pijlen kon de raadsheer schieten bekend maken wie de kampioen werd van 2012.. ■

De winnaars.

Koning- Koninginschieten Sint Antonius Abt, Terheijden

De dag begon met het reveilleblazen en het afhalen van de koning en koningin. Vandaar uit liep het gilde naar de schietaccommodatie. Bij de gildekamer aangekomen verwelkomden het college van b. en w, de gildeheer en eredeken, notaris Geerse, de broeders en zusters. Zij mochten hun ereschot lossen. Daarna schoten de oud-koning en de oud-koningin (voor de 2de achtereenvolgende keer) hun laatste schot, waarna zij hun eretekenen afdeden. De echte strijd kon weer beginnen, wie zou het deze keer worden? Greet Dijkers kon immers de eerste keizerin in Noord-Brabant worden.

Eenentwintig broeders en acht zusters schoten of er hun leven van af hing. Jammer was dat de regen een spelbreker was, want men moest het schieten even stil leggen. Toen het weer droog was ging men weer door, de spanning werd steeds groter. Bij de mannen was het Nico de Vries die het laatste stukje hout omlaag haalde en was hij de nieuwe koning. Even later gebeurde dat bij de dames. Rina van Oosterhout was de gelukkige. Wel jammer voor Greet. ■

De nieuwe koning en koningin.

Koningschieten Sint Ambrosiusgilde, Gilze

Terwijl de Hoofdlieëndag op 13 oktober 2012 in het Provinciehuis in volle gang was werd elders in Brabant de start gemaakt met het koningschieten. Zoals op zo vele plaatsen gebruikelijk is, was de eerste gang het uithalen van de genodigden door de gildebroeders en gildezusters. Het Mollenpodium, zo noemt men daar de plaats van de ontvangst en in de aangelegen tuin kon men aanvangen met het koningschieten. Na de pijlen van de burgemeester en de genodigden kwam uiteindelijk de vogel in een gevaarlijke zone terecht. De gildebroeders en zuster die daadwerkelijk voor het koningschap gingen richtten hun pijlen op de vogel en na een enkel raak schot zag de vogel ook de pijlen rechts en links van hem passeren. Ondanks de vele regen ter plaatse gingen de schutters gestaag door met schieten. Wim Teeuwen schoot uiteindelijk de vogel naar beneden. Tot verrassing van de bezoekers was er opeens een koning. Want door de regen en de kou volgden zij min of meer het gebeuren op een afstand waar ze droog stonden. Na de installatie en erewijn gingen men naar de kerk voor de eucharistieviering, waarna in hun gilde-locatie een koffietafel klaar stond. ■

Wim Teeuwen krijgt de koningsbreuk omgehangen.

NBFS toernooi geweeschieten Kring Baronie en Markiezaat

Op zondag 2 september 2012 vond in Teteringen bij het Sint Ambrosiusgilde het federatieve toernooi geweeschieten plaats. De voorzitter van de federatieve commissie, Frans Vriens opende deze dag. Hij heette alle aanwezigen van harte welkom, waarna de wedstrijden konden beginnen. Opmerkelijk was het aantal deelnemers. Het was weer minder dan andere jaren. Blijkbaar is West Brabant voor de geweeschutters toch ten ver weg, stelde voorzitter Frans Vriens. Men ging van start met 43 schutters.

Het weer was voortreffelijk, de sfeer was goed en de schutters knalden er op los. De Europakoning, Toon Weijtmans was ook aanwezig, niet alleen voor het uitreiken van de prijzen, maar zijn score als schutter was zodanig, dat hij zijn titel van Europakoning waardig is. Het kringbestuur van Baronie en Markiezaat is er trots op dat het Sint Ambrosiusgilde samen met de federatieve schietcommissie er een mooie dag van heeft gemaakt. ■

De winnaars van het federatieve toernooi geweeschieten 2012.

Staatsiedag zondag 14 oktober 2012

Het was voor meerdere gildeleden vroeger opstaan dan ze op zondag gewend zijn. Om kwart voor negen zou de vergadering in het Gildehof zijn, waarin gestemd ging worden over enkele aspirant-leden. Gelukkig waren we met voldoende stemgerechtigden aanwezig. Het ging om Michel de Bont als aspirant-senior, Michaël Baggerman als aspirant lid en Michiel de Been als volwaardig lid. Met het feliciteren van deze drie jonge leden kon de korte bijeenkomst afgesloten worden. Ondertussen werden enkele genodigden begroet. En zo ging het gezelschap naar de Sint-Bavokerk voor een woord en communiedienst. Op deze dag werd keizer William Vervoort geïnstalleerd met het omhangen van het keizersschild met daarop afgebeeld Sint Bavo en drie vogels. 's Middags vond het koningschieten plaats met twee vogels op één boom, ruime één meter van elkaar op een dwarslat. Voor het koningschap waren acht gegadigden, voor de prins drie. Bij het koningschieten schoot iedereen achttien keer. Al bij het achttiende schot door Peter Boons, viel de vogel naar beneden. Er waren in totaal 142 schoten gelost. Bij de jeugd ging het bijna gelijk op met de senioren. Daar gaf bij het negentiende schot de vogel zich gewonnen.

Het was Michiel de Been die dat presteerde evenals in 2009. Hij is wederom de prins. ■

Keizer William Vervoort ontvangt als eerste keizer van het gilde de felicitatie van hoofdman Peter Verschuren.

Het gilde door de ogen van een buitenstaander

Het was volgens mij op 29 mei 2011, dat ik voor de eerste keer kennis maakte met het gilde. Op een terras, de zon scheen, er was muziek, kortom het was erg gezellig, komen daar op het einde van de middag een stel kerels met meer dan alleen sinas op van de fiets afrollen. Van alle leeftijden, niet echt sportief gebouwd, trouwens in mijn ogen ook niet meer helemaal goed aangekleed, (de bloes hing er half uit, en tja met een pofbroek aan) begint daar heel het terras ineens te zingen: "Daar hedde de guld, daar hedde de guld, daar hedde verdomme de guld". Als je nog nooit van het gilde hebt gehoord, snap je werkelijk niet waar deze mannen deze aandacht aan verdiend hadden. Inmiddels weet ik beter.

Op het terras was het al erg gezellig en eerlijk gezegd werd het er zeker niet ongezelliger op toen deze mannen het terras opkwamen. Zodoende toch mee aan de praat geraakt, waarop ik natuurlijk wilde weten wat het gilde was. Veel verder als "het is traditie" en "ken je je geschiedenis niet?" kreeg ik niet te horen. Nu ken ik mijn geschiedenis wel maar bij gilde denk ik aan vaklui, timmerlieden, slagers, meesters en gezellen en dergelijke. Daar had het dus niet mee te maken. Maar wat dan wel? Al snel volgde een uitnodiging, overigens niet van een van de fietsers, maar van iemand die ik al kende, om een dag mee naar Tilburg te gaan en zo kennis te maken met het gilde.

En zo op naar Tilburg. 's Morgens vroeg begonnen we in de kerk, die werkelijk vol zat. Er bleken drie gildes aanwezig. Voor deze gildeleek was het al heel indrukwekkend om de volle kerk binnen te komen. Overall vlaggen, trommels, mannen met veren en versierselen, mannen die als ze bewogen rammelden van al het zilver dat ze meedroegen, ik heb mijn ogen uitgekeken. Zacht werd er tijdens de mooie mis al van alles uitgelegd: het offeren op de trom, het buigen van de vaandels.

Na de mis werd er gevendeld voor de kerk. Het waaide behoorlijk, je hoorde de vendels wapperen. Oogt best wel makkelijk tot je beter kijkt en dan ziet dat het een kunst apart is. Daarna aan de meer dan uitgebreide koffietafel, met soep, lekkere broodjes en brandewijn met suiker. Aan tafel met de pastoor en een van de hoofdmannen van Tilburg, waar het ging over de gildes en hun functie van vroeger uit: bescherming van de bevolking. Zoals ik begrepen heb is het tegenwoordig vooral het in stand houden van traditie.

Na de koffietafel op naar het gildeterrein in Tilburg-Noord waarbij er koning zou worden geschoten. Wat direct opviel was de ontzettend gemoedelijke sfeer die er hing, ondanks de voorspellingen scheen de zon en de ceremonie kon beginnen. Werkelijk iedereen was meer dan bereid om van alles wat er gebeurde uit te leggen. De oorsprong van een zilveren ketting van een hoofdman, een ketting met gouden munten bij een andere gildeman, de zilveren schilden en hoe zwaar en oud dat die waren. Koningschieten had ik ook nog nooit van gehoord. Het bleek om een houten kip op een paal te gaan die naar beneden moest worden geschoten, zo hoog dat je de kip bijna niet kon zien. Ik geloof trouwens dat het een vogel heet en geen kip, maar eerlijk gezegd leek het houten ding toch echt meer op een kip. Wat gebeurt er tot mijn verbazing? Beginnen daar die mannen meer dan serieus op tromgeroffel om de paal heen te lopen en dan blijkt dat ook nog een de paal vrijen te heten.

Sorry hoor maar voor een leek zijn dat toch wel de kornische momenten. Natuurlijk werd er weer zeer bereid uitgelegd wat de functie was van de paal vrijen: het bevrijden van boze geesten. En zo blijkt uiteindelijk alles wat er gebeurt een betekenis te hebben. Daarna kon het schieten beginnen, nadat de volgorde door loting was bepaald. Eerst de vertegenwoordiging van de burgerlijke macht, daarna de vertegenwoordiging van de kerkelijke macht, de oude koning en vast nog meer maar dat weet ik niet goed meer. Enfin heel wat kogels verder begon de kip zijn eerste veren te verliezen, hele houtsnippers kwamen naar beneden gevallen. Eerlijk gezegd vond ik het zelfs spannend worden. Dat moest ook wel want de spanning onder de aanwezigen voelde je gewoon oplopen, totdat het laatste stuk kip naar beneden kwam en per direct het feestje losbarstte. Een nieuwe koning! Felicitaties al om, iedereen vond het zo leuk dat hij net dat laatste stuk er af had geschoten, werd 'm echt gegund. Er moest nog wel door het bestuur van het gilde even gecheckt worden of het allemaal rechtmatig was gegaan, maar dat was voor iedereen al duidelijk. Ook zijn vrouw werd in het zonnetje gezet. Wat een feest.

Hierna moesten de koning worden voorgesteld aan de kerkelijke macht, dus op naar de pastorie, waarop er in de pastorietaan gevendeld en een borrel werd geschonken. Leuk om daar bij te zijn, het is niet echt een plaats waar je normaal even binnen wandelt.

Zo ziet een buitenstaander het gilde.

De drie gildes stonden in de tuin mooi bij elkaar en het verschil was goed te zien. Ook was te zien dat er toch wel behoorlijk veel oudere mannen bij het gilde waren. Later is me pas duidelijk geworden dat dat op veel dorpen wel aanvulling van onderaf is. En vanuit de pastorie in optocht naar het gemeentehuis waar de koning aan de burgerlijke macht moest worden voorgesteld. Dit was dan tevens ook de afsluiting van deze dag.

Inmiddels zijn we bijna een jaar verder en heb ik meer gezien. Een dorp van 2200 inwoners waarbij er 117 mensen bij het gilde zitten, waarbij iemand zelfs al zevenenzeventig jaar bij het gilde zit, en waar dan twaalf mensen staan te vendelen. Een ander dorp met een verschrikkelijk mooie kerk, waarbij het gilde maar uit negen mannen en drie vrouwen bestaat, waarbij bij het binnen komen in de kerk iedereen moet blijven zitten omdat je anders een vendel tegen je hoofd krijgt. Een ander gilde waar bij het feest een weduwe van een overleden gildeman meer dan welkom is. Onderscheidingen die uitgereikt worden, eigenlijk heerst er altijd wel een feestelijke sfeer. En dat is wat me tot nu toe het meeste is opgevallen. De sfeer onderling is erg kameradschappelijk, veilig, respectvol, gezellig. Vol met tradities, volgens mij nog veel voller als dat jullie zelf in de gaten hebben. Van een complete gildeleek, ben ik zo langzamerhand aan het veranderen in een wildeman met binnenkort als klap op de vuurpijl, een plekje op de tribune tijdens een parade. Volleerd zal ik niet worden, maar het inkijkje wat ik gekregen heb was erg boeiend. ■

Bijzondere jubileumviering bij het Ravensteinse Sint Barbara Gilde

Op zondag 14 oktober 2012 werden twee gildebroeders gehuldigd i.v.m. een bijzonder jubileum. Het gilde is trots op dergelijke gildebroeders.

-De robijnen jubilaris was Ton van Winsen (1947). In 1972 trad Ton toe tot het gilde

-Wout Heessen (1943) was de gouden jubilaris, de jongste in de laatste ruim honderd jaar. Hij werd broeder en tamboer van het gilde in 1962.

EEN INTERVIEW

De twee vertellen enthousiast over hun gilde.

Heessen: "De enige manier om mij bij het gilde weg te krijgen is tussen zes plankjes."

Het Sint Barbara Gilde bestaat al van vóór 1439 en is nooit weggeweest. Van Winsen werd broeder na het bekijken van een tocht van het gilde door het vestingstadje. Heessen werd lid omdat hij graag tamboer wilde worden. Beiden hebben diverse bestuursfuncties vervuld. Ook buiten het gilde zijn beide heren erg actief in Ravenstein. Zo vervulden zij c.q. vervullen zij functies bij kerk, dodenherdenking, scouting, gemeenschapshuis en als stadsgids. "Daar rol je vanzelf in", zegt Van Winsen, "inmiddels zit de dienstbaarheid helemaal bij ons ingebakken." Een hoogtepunt kiezen uit hun talrijke gildejaren valt voor het duo niet mee.

De beste herinneringen hebben beide broeders aan de talloze activiteiten in de eigen gemeenschap, maar ook de uitstapjes naar plaatsen waar men de gebruiken van de gilden niet kent en waar men de mensen veel over het gilde kan vertellen. "Daar zijn ze benieuwd waar het kostuum voor staat en wat de diverse functies en het vendelen betekenen", zegt Van Winsen.

Ook houdt het Sint Barbara Gilde nog oude tradities in stand. Zo is er het eeuwenoude tiendrecht. "Het ophalen hiervan wordt binnen het gilde gezien als een erebaan.

Ondanks alle tradities vinden de jubilarissen het ook belangrijk dat het gilde met de tijd meegaat. Voorzichtigheid is daarbij het sleutelwoord. "We willen best vernieuwen, maar de oude gebruiken blijven voorop staan", legt Heessen uit. ■

Het gilde dankt alle deelnemers en vrijwilligers die zich hebben ingezet voor een goed geslaagd NBFS Kampioenschap VTBS, op 16 september jongstleden.

Bovendien wenst zij alle gildezusters en –broeders en alle kerkelijke en wereldlijke overheden een Zelig Kerstmis en alle goeds, in broederschap en gezondheid, voor een goed 2013.

500-jaar Sint Jorisgilde Stratum

Jaren zijn we bezig geweest met de organisatie van de viering van het vijfhonderdjarig jubileum en binnen een paar dagen is het weer voorbij. Dat wil zeggen, als je de hele nasleep even niet meetelt. De nasleep kort na het feest heeft weken geduurd in verband met het maar voortdurende erbarmelijk slechte weer, want het feestterrein was compleet onbegaanbaar geworden. De nasleep wat betreft de verdere afwerking, zoals administratief en verslaglegging zal nog wel minimaal de hele rest van 2012 gaan duren.

We hebben over ons jubileum al heel veel verslag gedaan op onze uitgebreide website www.sintjorisgildestratum.nl en er zal in de loop van de komende tijd nog heel veel volgen aan verslagen, foto's, films, enzovoort.

Als we in het kort het jubileumweekend van 1, 2 en 3 juni 2012 mogen samenvatten: We zijn er van overtuigd dat er iets moois is neergezet door een relatief kleine groep mensen. Mensen die na 21 jaar weer eens een groot gildefeest in Eindhoven hebben durven realiseren; toch wat anders dan in een kleine(re) leefgemeenschap waar over het algemeen voldoende ruimte, veel betrokkenheid van alle bewoners en veel kortere lijnen naar alle mogelijke "hulplijnen" zoals sponsors en officiële instanties aanwezig zijn.

Het gildefeest besloeg drie dagen. Op vrijdagavond een Brabantse Meezing Avond, zaterdag een officieel gedeelte en zondag uiteraard de Kringgildedag.

De vrijdag was prima. De opzet was nieuw en gedurfd, maar het werd een geweldige avond met een behoorlijk bezoekersaantal. "Brabant Ameezing" gaat dan ook zeer waarschijnlijk een vervolg krijgen op andere plaatsen in Brabant en daarbuiten. We hebben op deze avond het eerste LED-vendel (ter wereld?) gepresenteerd en de avond was voor iedereen gratis toegankelijk.

Ook de zaterdag was heel gezellig. Er was een vlot en informeel programma in een ongedwongen, gezellige sfeer. We hebben onze gildeheer Wisse Dekker nog in het zonnetje kunnen zetten vanwege zijn vijftienvigjarig jubileum (de gildeheer overleed 25 augustus 2012) en we hebben er als gilde onder andere mooie nieuwe uniformen, een geweldige jubileumsong, een eredeken en twee boekwerkjes aan over gehouden.

Die boekwerkjes (gepresenteerd door Frans Bax) zijn het "Supplement Internationale Gildenfeesten 1912" en een kroniekenboekwerkje genaamd "Lezen Met Een Glimlach". De boekjes zijn uiteraard te koop, u kunt er alles over terugvinden op onze website.

Op zondag was het weer bar en boos! Meer dan beroerd; het scheelde erg veel deelnemers met "aanhang" en nog veel meer toeschouwers. 10 graden en volop wind en regen maakt het allemaal wat minder gezellig op het feestterrein. Heel erg koud, heel erg nat, de zijanten van de tent moesten gesloten blijven en het ruime buitenterras lag er verlaten bij om maar een paar zaken te noemen. Een noviteit op deze dag was dat wij als gilde, in overleg met de Kring, de tentoonstelling naar de mensen hebben gebracht. Deze werd georganiseerd in het atrium van verzorgingstehuis Wissehaege, welke op vijfhonderd meter afstand van de feesttent lag. Een treintje werd ingezet om de afstand voor de bezoekers te overbruggen.

Het LED-vendel.

De bewoners en staf van Wissehaege hebben er van genoten, lieten zij ons meerdere malen weten.

Maar, zoals het op een kringgildedag betaamt, weer of geen weer: alles gaat "gewoon" door met hier en daar wat noodzakelijke aanpassingen en met gebruik van heel veel paraplu's.

Of je het over de mis hebt (prachtig opgeluisterd door de Brabantzangers), de koffietafel/ontvangst (waar je even op temperatuur

De actieve leden in nieuwe uniformen.

kon komen door de vele brandenwijnjes van het EBG), de optocht, de massale opmars, de wedstrijden en de prijsuitreiking, alle onderdelen waren aanwezig. We weten als gildebroeders en -zusters allemaal precies hoe de jaarlijkse kringgildedag in elkaar zit.

De inzet van al onze gildebroeders en -zusters en de vele tientallen vrijwilligers was geweldig en heeft er voor gezorgd dat alle onderdelen op zich prima zijn verlopen en de prijsuitreiking op tijd heeft kunnen plaatsvinden.

Uit latere evaluaties, zowel intern als met de kring(raadsheren) zijn geen grote irritaties naar voren gekomen, zij het dat we in verband met het belabberde weer als gilde besloten hebben bij de volgende grote

activiteit geen boodschappenmandje meer naar de zusters Clarissen te brengen maar een kratje Brand bier naar onze kapelaan/eredeken. Kijken of dat helpt! Je moet af en toe hard zijn in het leven!

Dat waren heel in het kort enkele kleine puntjes van onze jubileumviering, want, zoals eerder gezegd, bekijk onze website voor uitvoerige verslaglegging van 500-jaar Sint Jorisdigle Stratum.

Samenvattend hebben wij als Sint Jorisdigle Stratum het gilde in Eindhoven op een waardige en mooie wijze in de belangstelling proberen te brengen. Dat heeft duizenden uren gekost van heel veel mensen, voorop gegaan door Stuurgroep OpWegNaar2012. Of dat helemaal gelukt is, is de vraag! Omdat het mooiste gedeelte van onze jubileumviering, de 70e Kringgildedag voor een gedeelte letterlijk (de tent hebben we pas na 1 1/2 week kunnen afbreken) in het water is gevallen! De tijd zal het uitwijzen.

Het gilde is er trots op dat zij het 500-jarig jubileum op deze wijze heeft kunnen en durven organiseren.

Gelukkig wisten we vooraf niet (meer) waar we aan begonnen.

Er heerst bij het gilde een gevoel van "die klus hebben we toch maar mooi met z'n allen geklaard"; alle beelden van bloed, zweet, en tranen beginnen langzaam te vervagen en maken plaats voor alleen leuke dingen. En ach, dat het feestje een "paar centen" gekost heeft? Ook dat zijn we al bijna weer vergeten, we hebben er nog nie inne minder op gevat! ■

Einde stoet.

N.B.F.S. kampioenschap vendelen, trommen, bazuinblazen en standaardrijden

Vanaf het moment waarop het duidelijk werd dat het V.T.B.S. kampioenschap voor 2012, onder auspiciën van de N.B.F.S., aan het gilde Sint Joris en Sint Sebastiaan uit Enschoot-Heukelom was toegewezen, kwamen ons gilde en de Z.L.T.O. (Zuidelijke Land- en Tuinbouw Organisatie) als mede de Stichting Oisterwijk 800 snel tot een akkoord om gezamenlijk iets moois te organiseren en op 16 september 2012 was het dan zover.

De Z.L.T.O. tekende voor een drukbezochte Oogstdankviering met als thema "onvoorstelbare groei-kracht." Pastoor Theo te Wierik m.s.c. (parochie Moergestel) was celebrant en zijn koor Cantate Domino zorgde voor de ondersteuning. De collecte tijdens de viering kwam ten goede aan de in onze contreien welbekende Stichting 'Pater Ad van Esch' en bracht ruim € 1300,- op voor de scholing van de Papoea-jeugd.

Aansluitend werden onder grote publieke belangstelling de nieuwe Europakoning Antoon Weijtmans en de nieuwe Europaprinz Bram van Bergen voorgesteld. Allebei Noord-Brabanders uit Kring Maasland, hetgeen een unicum genoemd mag worden. Beiden behaalden ze eind augustus in Polen bij het Europees Schutters Treffen deze titel. Ook het voorstellen van de standaardrijders kon rekenen op een enthousiast onthaal.

De openingstoespraken werden verzorgd door de federatievoorzitter Jos Verbeeten en de beschermheer van ons gilde prof. jhr. dr. Frans Alting von Geusau, waarbij de genodigden Carel Brands van de Stichting Oisterwijk 800 en Theo te Wierik m.s.c. aanwezig waren. Nadat hoofdmans Wil van Spaandonk het toernooi onder het hijsen van de federatievlag voor geopend had verklaard, kwamen in opmars de tamboers, bazuinblazers en vendeliers naar voren voor een prachtige vendelhulde aan de geestelijke en wereldlijke overheid. Hierna volgden de wedstrijden in de diverse disciplines en leeftijds-classes waarbij het opviel hoe groot het aantal jeugdigen was dat deelnam aan het toernooi. Het was een prachtige zonnige dag en de worst geschonken aan de Clarissen in Kevelaer en

de intentie voorgelezen door pastoor Pieter Scheepers in de Basiliek van Kevelaer voor het welslagen van ons toernooi, waren niet vergeefs. Sander Bierens behaalde bij het vendelen in de B-klasse het kampioenschap met zijn broer Jeroen Bierens op een eervolle tweede plaats. Zij voldeden hiermee aan de hooggestemde verwachtingen van ons gilde. Henri Michels werd kampioen in de C-klasse vendelen en dit alles droeg vanzelfsprekend bij aan de feestvreugde voor ons gilde. Wij kijken terug op een in alle opzichten geslaagd toernooi, waarbij ook nog onze vrienden van het Sint Sebastiaangilde uit Arendonk (B), evenals Oisterwijk 800 jaar stadsrechten, acte de présence gaven. Vermeld mag nog worden dat de revenuen van de toiletwagen met volle tevredenheid ten goede kwamen aan de Wik (willen is kunnen) voor het wekelijkse gehandicapten kegelen in ons dorp.

Wij zijn benieuwd welk gilde in Kring Kempenland in 2013 het toernooi zal organiseren; Felix Crooijmans, de nieuwe voorzitter van Kring Kempenland, heeft de federatievlag reeds van ons in ontvangst genomen. ■

Kampioen vendelen B klasse Sander Bierens met v.l.n.r. federatievoorzitter Jos Verbeeten, beschermheer prof. jhr. dr. Frans Alting von Geusau, hoofdmans Wil van Spaandonk, keizer Harry Schellekens en voorzitter Kring Kempenland Felix Crooijmans.

Bij het Ravensteinse Sint Barbaragilde zijn de workshops voor de jeugd succesvol

V.l.n.r. : Maarten Verbraak, Vincent Verbraak, Jorg Strik, Mijntje Guelen en Kira Guelen.

Bij gelegenheid van het feit dat in 2010 Ravenstein 650 jaar bestond werd door Jeugdwerk Ravenstein een historische jeugddag gehouden. Ook voor het Ravensteinse gilde was er een plek ingeruimd. Vendeliers, tamboers en klaoenist demonstreerden die dag hoe het er bij het gilde aan toe gaat. Veel belangstelling was er van de jeugd, die massaal was opgekomen. Tot onze vreugde was er direct belangstelling om actief te worden bij het gilde. Jorg Strik meldde zich aan als vendelier en hoe. In korte tijd was hij al zeer kundig. Dit resulteerde dat hij in 2012 de vendelgroet te mocht brengen bij de jaarlijkse Dodenherdenking. Tijdens de Culturele zondag in Ravenstein werden opnieuw workshops gehouden voor de jeugd. Het enthousiasme was zo mogelijk nog groter. Ditmaal was de oogst drie leerling-vendeliers, namelijk Vincent Verbraak en Kira en Mijntje Guelen en een leerling-tamboer Maarten Verbraak. Enkele jeugdigen zullen dit jaar al gaan deelnemen aan het indoor vendeltoernooi in Aarle-Rixtel. Een reden voor het gilde om nog actiever de informatie naar de jeugd in de komende tijd te gaan versterken. ■

Jari de Haas nieuwe jeugdkoning Sint Antonius Abt Nuland

Zaterdagmiddag 25 augustus 2012 werd het jeugdkoningschieten gehouden bij het gilde Sint Antonius Abt. Vier van vijf nieuwe jeugdleden waren aanwezig voor deze spannende activiteit. Alle vier namen ze voor de eerste keer deel aan het jeugdkoningschieten dus de spanning was dan echt te snijden. Nadat ze de volgorde van schieten bepaald hadden, mochten ze plaatsnemen achter de luchtbuks. En dan valt schieten met een luchtbuks, zeker als je het nog nooit gedaan hebt, echt niet mee. Probeer die vogel maar eens goed te zien en dan nog te raken ook! Maar geen van vieren lieten ze zich kisten en na tweeëneenhalf uur viel dan toch eindelijk met 143 schoten de

Vendelgroet voor de jeugdkoning.

vogel naar beneden. Jari de Haas was de gelukkige en dat liet hij blijken ook. Als een ware Olympisch winnaar liep (rende) hij over het terrein. Even later kon hij door alle aanwezigen gefeliciteerd worden met zijn prestatie. Op Kermismaandag is de jeugdkoning geïnstalleerd en kreeg hij de jeugdkoningsvogel omgehangen. Jari, van harte gefeliciteerd! ■

Florian Buren jeugdkoning van Sint Lambertusgilde Maren-Kessel

Op maandagmorgen 25 juni 2012 werd er bij het Sint Lambertusgilde in Maren-Kessel, naast het schieten voor de 'gewone' koning, geschoten voor de titel jeugdkoning. Er waren dit jaar maar twee gegadigden. Het laatste stukje hout werd door Florian Buren, 12 jaar oud en één jaar lid, met het 21e schot omlaag geschoten. Hij kreeg door onze nieuwe koning Gijs Bakker en de vorige jeugdkoning Luuk van Lent de daarbij behorende jeugd-koningsketting omgehangen. Bij het gilde Sint Lambertus Maren-Kessel is en blijft het motto nog steeds 'wie de jeugd heeft, heeft de toekomst'. ■

Florian Buren, jeugdkoning van Maren-Kessel.

De jeugd ontdekt het kruisboogschieten bij gilde Sint Joris Udenhout

In 2011 zijn we bij het gilde Sint Joris Udenhout begonnen met een programma voor de jeugd. Vorig jaar was het hoogtepunt de kasteeldagen op kasteel Strijdhoeve. Dit jaar zijn we op 12 april begonnen met kruisboogschieten op doel. Er is elf keer geschoten met totaal acht jeugdschutters. Het doelschieten wordt gedaan op een afstand van 10 meter. Omdat de boog nog zwaar is voor de jeugd mogen zij deze opleggen. Men moest telkens zes keer schieten (inclusief een proefschot) en het slechtste schot mocht men laten vallen. In het begin zag je scores onder in de veertig, maar op het einde achteraan in de veertig. De groei was duidelijk zichtbaar. De beste drie zouden een beker krijgen. Op 28 juni 2012 was de finale. Het was heel spannend en pas bij het laatste schot was de winnaar bekend. Op de eerste plaats eindigde Michael Weijtmans, tweede werd René van Mook en daarna kwamen Niels Verhoeven, Brenda de Beer, Guido Beckx, Cora de Beer, Nick Weijtmans en Jelle Vorstenbosch. ■

V.l.n.r.: Cora de Beer, Tessa de Beer, René van Mook, Michael Weijtmans, Brenda de Beer en Niels Verhoeven.

Jeugdwedstrijden in Moergestel

Aan het begin van het afgelopen schietseizoen heeft de schietcommissie van het gilde Sint Joris uit Moergestel het plan geopperd om de jeugd die betrokken was bij ons gilde op zaterdagmiddag te laten schieten. Dit plan werd met de ouders, de opa's en de jeugd besproken en er was wel belangstelling. Dus werd er een zaterdag gepland om te beginnen.

Al snel werd het een onderlinge strijd, waar ook enkele jeugdleden van gilde Sint Catharina uit Moergestel, vrienden van onze jeugd, aan deelnamen. Er zijn twaalf zaterdagmiddagen geweest waar de jonge schutters onder begeleiding van de schietcommissie en enkele goed geoefende schutters van ons gilde hebben geschoten.

Gilde Sint Joris wil volgend jaar weer doorgaan met de jeugd zomercompetitie, waar ook andere belangstellende kinderen tot en met zestien jaar welkom zijn. Zoals bij elke competitie moeten er ook prijzen beschikbaar worden gesteld. Er werd een wisselbeker beschikbaar gesteld door mevrouw Corry van de Loo - Moorman. De ander bekertjes werden geschenken door onze koning Peter Moorman en zijn vrouw. Op zaterdag 29 september 2012 was de laatste dag dat er werd geschoten en werden de prijzen uitgereikt onder het genot van een lekker drankje en hapje. Bij de telling werden de zeven beste series geteld zodat de jeugdige schutters enkele series konden laten vallen. Het schieten gebeurde onder goede begeleiding en de veiligheid stond

De prijsuitreiking voor de jeugd.

voorop, dus er werd niet gespeeld onder de boom maar wat zeker zo belangrijk is, dat het een gezellige wedstrijd was. Meisjes hebben ook deelgenomen. Sterker nog een van de dames, Marieke Moorman, dochter van de koning van Sint Joris won de eerste prijs. Volgend jaar komt er weer een dergelijke competitie waaraan hopelijk nog meer jeugd aan deel wil nemen. ■

Heeft u al een abonnement op
de digitale Nieuwsbrief van De Gildetrom?
nieuwsbrief@degildetrom.nl

De jeugd heeft de toekomst bij gilde Sint Joris Oostelbeers

Na een lange voorbereiding was het op 19 augustus 2012 dan zover! Gilde Sint Joris uit Oostelbeers organiseerde een vrij gildefeest. Voorafgaand aan de gildedag is het gilde een samenwerking aangegaan met Stichting Mindervaliden en de stichting Vakantie Jeugdwerk, beide uit Oostelbeers. De samenwerking van het gilde met beide stichtingen pakte zeer goed uit. Gedurende de gehele dag is de stichting Vakantie Jeugdwerk druk bezig geweest met de aanwezige jeugd. Zo waren er twee luchtkussens geplaatst om de jeugd te vermaken. Met behulp van sproeiers werden de luchtkussens nat gehouden om te zorgen voor enige afkoeling. Daarnaast konden voor de tweede keer dit jaar jeugdige gildebroeders en bordjesdragers deelnemen aan het dit jaar nieuw geïntroduceerde laserschieten. Voor deze activiteit was een speciale opstelling gemaakt waarbij de jeugd, volkomen veilig, met een geweer kon (laser)schieten. De schutter (of beter: het schuttertje) wordt met behulp van audiovisuele hulpmiddelen op de hoogte gebracht of een schot wel of niet raak was. Er werd in drie categorieën geschoten: gildeleden 8 - 12 jaar, gildeleden > 12 jaar en bordjesdragers. Gezien het aantal deelnemers is wel gebleken dat ook de jeugd het schieten wel ziet zitten. Er was zelfs een afkamp nodig om de uiteindelijke winnaar te bepalen. De uiteindelijke winnaars van de verschillende categorieën waren respectievelijk Bas van Kaathoven, Chris Smolders en Jens Deenen. Naast het plezier op de (natte) luchtkussens en het laserschieten, is de jeugd ook erg druk geweest met het maken van 'echte' gildetrommen en vaandels, bestaande uit oude soepblikken en oude tafellakens met een lijke verf. Deze 'nieuwe' trommen en vaandels werden gebruikt tijdens een 'jeugdoptocht' door de feesttent. Zichtbaar genietend stelde de jeugd zich op en waren ze helemaal klaar voor de optocht.

Met luid tromgeroffel werd er gestart en daarop werden de nieuwe jeugdige koningen, koninginnen, tamboers, vaandrags en een enkele kruisboogschutter met luid applaus in de tent verwelkomd.

De stoet trok in slangenvolte door de tent en de deelnemers konden zo, als een pauze zo trots, hun gemaakte gildeattributen tonen aan het aanwezige publiek.

Er kwam in deze optocht geen gildekostuum aan te pas.

Gezien de warmte was de zwembroek het meest gedraagde kledingstuk. Het was een prachtig schouwspel en werd door alle aanwezigen dan ook uitermate gewaardeerd. ■

De jeugd trekt in optocht door de feesttent.

VAN LOON

CONFECTIE

GILDENKLEDING MET "TRADITIE"

VRAAG VRIJBLIJVEND EEN OFFERTE AAN!

WWW.VANLOONCONFECTIE.NL INFO@VANLOONCONFECTIE.NL TEL.: 06-28459024

Scholenproject Lieshout 'Doar hedde de Guld'

Door: Karel Berkhof/Frans Manders

In het jaar van het 'Immateriële Erfgoed' 2012, tevens het jaar waarin het Sint-Servatiusgilde in Lieshout de organisatie van de 'Kringgildedag Peelland' op zich heeft genomen, leek het een goed en juist moment om een scholenproject te starten om de schooljeugd bekend te maken met het gedachtegoed van het Brabantse gildewezen en dat van ons eigen gilde in het bijzonder.

Om die reden zijn de drie basisscholen in Lieshout en Mariahout benaderd en is een plan met de leerkrachten opgesteld. Uitgegaan is daarbij van het lesmateriaal 'Doar hedde de guld' zoals dat via Erfgoed Brabant aangeschaft kan worden. Het verkregen materiaal is vervolgens door de leerkrachten klassikaal behandeld, waarbij het gilde ondersteuning bood daar waar dat wenselijk was.

Gestart is ca. zeven weken voor de Gildedag met een presentatie op de afzonderlijke basisscholen door meerdere geüniformeerde leden van het gilde. Na enkele korte demonstraties op het schoolplein werd in twee sessies, één voor de onderbouw en één voor de midden- en bovenbouw, een op de doelgroep afgestemd deel van een powerpoint-presentatie met mondelinge toelichting gepresenteerd.

Nadat de achtergronden en de functies binnen een gilde waren uiteengezet, is voorgesteld om per school een eigen schoolgilde met leerlingen uit de midden- en bovenbouw te formeren, dat te midden van de Peellandse gilden mee zal optrekken in de grote optocht. Bijzonder enthousiast zijn de presentaties en ook het idee om per school een eigen gilde te vormen door de leerlingen ontvangen.

De tussenliggende weken zijn besteed aan het lesmateriaal en het maken van de benodigde attributen gildeskleding, vaandels, trommen, schilden, enzovoort. Omdat, binnen een zichzelf respecterend gilde, een koning niet kan ontbreken zijn de leerlingen van de afzonderlijke scholen op ons gildeterrein uitgenodigd voor een excursie en om te zien hoe de leerlingen, die mee gaan lopen in de optocht, voor het koningschap schieten met de luchtbuks. De overigen oefenden met de kruisboog.

Een paar dagen vóór de Gildedag wordt nog even met de afzonderlijke gilden, in 'uniform' voor de juiste sfeer, op de schoolpleinen geoefend in het lopen met de groep en zijn de volgende gilden bij de organisatie definitief aangemeld:

- Bernadette Basisschoolgilde uit Mariahout, met 19 'gildeleden'
- St.-Fontanius Basisschoolgilde uit Lieshout, met 18 'gildeleden'
- Maria Basisschoolgilde uit Lieshout met 25 'gildeleden'

Drie keurige jeugdgidlen, die weten wat het gildegebeuren inhoudt en gemotiveerd naar de Gildedag op 24 juni uitkijken.

Alleen het weer zou, met wind en regen, nog een spelbreker kunnen zijn op een mooie Peellandse kringgildedag.

Hetgeen geschiedde!

Met bijzondere dank aan de sponsors die met hun bijdragen dit stukje cultuur-educatie mede mogelijk hebben gemaakt. ■

MARIUS SLEEGERS

Sint Willibrordus, Bakel (Peelland)

Op woensdag 8 augustus 2012 overleed gildebroeder en staande (ere) deken Marius Slegers (77).

Hij was 61 jaar lid en begon als tamboer. Marius is twee maal koning geweest en een twintigtal jaren kapiteinvoorzitter geweest. Was ridder in de orde van Oranje Nassau en kreeg in 2001 een gemeentelijke onderscheiding vanwege zijn sociale betrokkenheid binnen onze gemeenschap.

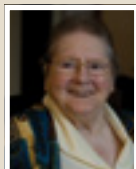
BESCHERMHEER CAS DE QUAIJ

Sint-Anthonius, Beers (Land van Cuijk)

Op maandag 23 juli 2012 is de beschermheer van het St.Anthoniusgilde in Beers mr. drs. C[as].L.M. de Quaij, overleden. Cas de Quaij volgde in 1986 zijn vader op,

de oud-minister president, die beschermheer was sinds 1972.

Cas de Quaij was een betrokken bestuurder. Hij was jurist en psycholoog en wist wat er in de vereniging omging en kende de leden bij naam en toenaam.

MARIET TILBORGHs - SALLAERTS

Heilig Sacrament, Bergeijk (Kempenland)

Op 21 augustus 2012 overleed Mariet Tilborghs - Sallaerts (82). Mariet was sinds 1964 lid.

Zij was uitbaatster van Café De Postduif, het toenmalig clublokaal van het gilde.

JACK VERSTEIJNEN

Sint-Hubertus, Berkel (Maasland)

Op 11 juli 2012 is gildebroeder Jack Versteijnen (61) overleden. Hij was een fijne gildebroeder waar je altijd op kon rekenen. Hij heeft op latere leeftijd nog het

vendelen geleerd, niet voor de prijzen maar voor de gezelligheid.

JAN BROEDERS

Sint Jan Baptist, Duizel (Kempenland)

Jan Broeders (84) was 33 jaar lid. Als geboren Diessenaar werd hij lid nadat hij in Duizel kwam wonen. Zijn aanwezigheid bij het gilde bracht altijd

humor en gezelligheid.

ANNA JACOBS - HOOGERS

Sint Jan Baptist, Duizel (Kempenland)

Anna (86) overleed op 23 augustus 2012 in het verpleeghuis in Bladel. Zij heeft zich bijzonder ingezet voor het gilde. Jarenlang verzorgde zij de gildekleding.

De gildedag in 2004 vond plaats rond de woning van Anna en haar man Harrie.

JOS VAN DER MEULEN

Sint-Catharina, Eindhoven-Stad (Kempenland)

Op 8 september 2012 overleed Jos van der Meulen (91), de oudste gildebroeder van het Sint Catharinagilde, Eindhoven-Stad. Jos was bijna veertig

jaar gildebroeder en schoot zich in 1984 tot koning.

JO VAN EIJNDHOVEN-TIMMERMANS

Sint-Willebrordus, Esch (Maasland)

Op 31 juli 2012 overleed gildezuster Jo van Eindhoven-Timmermans (72). Vanaf september 2002 was Jo een actief lid. Zij ging op latere leeftijd de uitdaging aan om zich te bekwamen in het bazuinblazen.

KEES JANSEN

Sint-Joris, Hooge Mierde (Kwartier van Oirschot)

Op 9 augustus 2012 overleed Kees Jansen (73). Kees was sinds 1 januari 1984 actief lid en vervulde de afgelopen tien jaar de functie van eerste deken.

DORA VALCKX- DE CROM

Sint-Joris, Hooge Mierde (Kwartier van Oirschot)

Op 6 september 2012, is gildezuster, Dora Valckx – de Crom (92) overleden. Zij was de oudste gildezuster en gedurende achtenveertig jaar een trouw en actief lid.

IJSBRAND VELZEBOER

Sint Jorisgilde Gestel en Blaarthem (Kempenland)

Op 13 oktober 2012 overleed Ijsbrand Velzeboer (88). Toen Ijsbrand zich in 1960 als huisarts in Eindhoven vestigde, was hem als geboren Westfries (Hoorn) het gildewezen volkomen onbekend. Dat veranderde toen hij op 2-3-1971 gildebroeder werd. Hij werd gepakt door de gildetradities en tot aan zijn dood bleef hij het gilde trouw. In 2011 kreeg hij nog het Zilveren Schild van Kring Kempenland.

AD VAN MOOK

Sint Ambrosius, Lage Mierde (Kwartier van Oirschot)

Op 28 juli 2012 overleed Ad van Mook (68), eerste deken van het gilde Sint Ambrosius, Lage Mierde. Ad was een bekwaam bestuurder, hij was veertien jaar lid. Hij was ook voorzitter van Stichting Gildenhuis.

FRANS GIJSBERS

Sint-Ambrosius, Lage Mierde (Kwartier van Oirschot)

Op 13 augustus 2012 overleed Frans Gijsbers (79), Frans was negenentwintig jaar lid. Hij was jarenlang tamboer en altijd nauw betrokken bij het gildenwezen. De laatste jaren dat hij niet meer goed kon lopen en dus niet aan activiteiten kon deel nemen wilde hij wel op de hoogte gehouden worden.

JAAN VAN HORIK

Sint-Antonius Abt, Lierop (Peelland)

Gildezuster Jaan van Horik (76) is 24 juni 2012 overleden. Zij was een telg uit een echte gildefamilie en nam de mogelijkheid aan lid te worden na een statutenwijzing in 2000, waarin werd vastgelegd dat vrouwen volwaardig lid van het familie-gilde van Sint-Antonius Abt konden worden.

PIET VAN DE WIJNBOOM*Sint Antonius Abt Lierop (Peelland)*

Piet van de Wijnboom (91) is zondag 24 juni 2012 overleden. Hij werd lid in 1967. Dit om zijn kinderen en kleinkinderen de mogelijkheid te geven lid te worden

van het familiegilde, om zo de naam van de Wijnboom in het gilde te behouden.

CRELIS VERBERNE*Sint Hubertus, Liessel (Peelland)*

Zaterdag 4 augustus 2012 ontvingen we het droevige bericht dat tijdens zijn vakantie in Kroatië gildebroeder, kapitein, bestuurslid en "uitvoerder" van "Ons

Gildehuis", Crelis Verberne (52) aan een hartstilstand was overleden.

Hij was maar net drie jaar lid, maar had zich al volledig bij het gilde aangepast. Hij was er altijd als het gilde uittrok, of als er geklust moest worden.

JACK VAN DOORMAAL*Sint-Joris, Moergestel (Kwartier van Oirschot)*

Op 23 augustus 2012 is onverwachts overleden gildebroeder Jack van Doormaal. Hij was aanwezig op alle gildegelegenheden en een trouw schutter. Hij was

tot vorig jaar, toen zijn gezondheid hem parten ging spelen, nog altijd aanwezig om minimaal een ronde te schrijven en zo toch actief te zijn.

GERARD MASSUGER*Sint-Sebastiaan, Oisterwijk Maasland*

Geheel onverwacht overleed Gerard Massuger (69) op woensdag 23 mei 2012. Meer dan vijftig jaar heeft Gerard het gilde vertegenwoordigd. Eerst als tamboer,

later als vendelier. Samen met zijn vrouw was hij gastheer van het gildelokaal en verzorgde ook het gildeterrein. Bij zijn veertigjarig gildejubileum in 2001 ontving hij de kringonderscheiding in zilver van Kring Maasland.

JAN GOUDSMITS*Sint-Sebastiaan, Oisterwijk (Maasland)*

Op maandag 9 juli 2012 overleed toch nog onverwacht, vaandrig Jan Goudsmits (81). Hij is altijd betrokken geweest bij het bouwen, verbouwen en verder aanpassen

van de gildeaccommodatie. Voor zijn grote verdiensten is Jan verschillende keren onderscheiden. Hij was lid in de Orde van Oranje-Nassau, en bezat de zilveren speld van de gemeente Oisterwijk en de gouden kringonderscheiding van Kring Maasland.

FRANS VAN HEUMEN*Sint Sebastiaan, Oisterwijk (Maasland)*

Op 9 september 2012 overleed gildebroeder Frans van Heumen (84). Frans was ruim 48 jaar lid van het gilde waarvan vele jaren als zilverdrager. De huidige gildeaccommodatie is in 1973 mede door zijn inzet tot stand gekomen.

KEES LAUWERS*Sint-Jorisgilde, Reusel (Kempenland)*

Kees Lauwers (91) overleed op 23 juni 2012. Kees was 41 jaar lid. Hij was 25 jaar standaardrijder.

SIMON HUIJBREGTS*Sint-Joris, Reusel (Kempenland)*

Simon Huijbregts (80) is op 30 juli 2012 overleden. Hij was 48 jaar lid. Hij was tamboer.

WIM MERTENS*Sint-Anthonius, Sambeek (Land van Cuijk)*

Op 17 januari 1977 werd Wim ingeschreven in onze broederschap. In 1990 werd zijn horecagelegenheid verkozen tot Gildehuis. Gedurende vele jaren heeft hij het gilde uitstekend ontvangen en onderdak geboden. Wim (74) overleed plotseling op 27 augustus 2012.

MEINDERT DIJKSTRA*Sint-Anthonius en Sint-Barbara, Sint-Michielsgestel (Maasland)*

Op dinsdag 21 augustus 2012 overleed gildebroeder Meindert Dijkstra (67). Meindert werd in 2002 lid en is altijd een betrokken gildebroeder geweest. Twee maal wist hij het Toon Sandersschild te winnen.

ALDA ALEMANS-MICHELSE*Sint-Brigida, Netersel (Kwartier van Oirschot)*

Op 25 augustus 2012 is Alda Alemans-Michielse (85) overleden. Gildezuster Alda was weduwe van Frans Alemans.

TOON VERHAGEN*Sint Barbara – Sint Sebastiaan, Vught (Maasland)*

Op 8 juni 2012 overleed Toon Verhagen (82). Toon was sinds 1977 lid. Hij bekleedde veel functies, waaronder die van penningmeester. In 2001 schoot hij zich koning. Voor zijn grote inzet kreeg Toon een koninklijke onderscheiding als Ridder in de Orde van Oranje-Nassau. Ook mocht Toon van paus Johannes Paulus II de onderscheiding Pro Ecclesia et Pontifice ontvangen.

BERTUS VAN BERKEL*Sint-Barbara en Sint-Sebastiaan, Vught (Maasland)*

Op 4 augustus 2012 overleed Bertus van Berkel (74). Bertus was een markante gildebroeder, die in 1955 lid werd. Ruim dertig jaar was Bertus actief als vendelier, waarvan twintig als hoofdvendelier. Daarnaast was hij oude deken. Bertus bezat de eremedaile in zilver van Kring Maasland en was Ridder in de Orde van de Nobeles Papagaay.

BERT IN DEN HAAK*Sint-Jacobus, Zeeland (Land van Cuijk)*

Op 10 september 2012 overleed Bert in de Haak (61). Bert was een zeer gewaardeerd lid van het gilde.

Mogen zij allen rusten in vrede

WAPENKASTEN IN STAAL

Europees gekeurd

Vanaf 6 geweren
Hoogte 1.50 + 1.75 m
Prijs vanaf € 300/stuk

Voor meer info :

Serrebouw Vandendijk N.V.

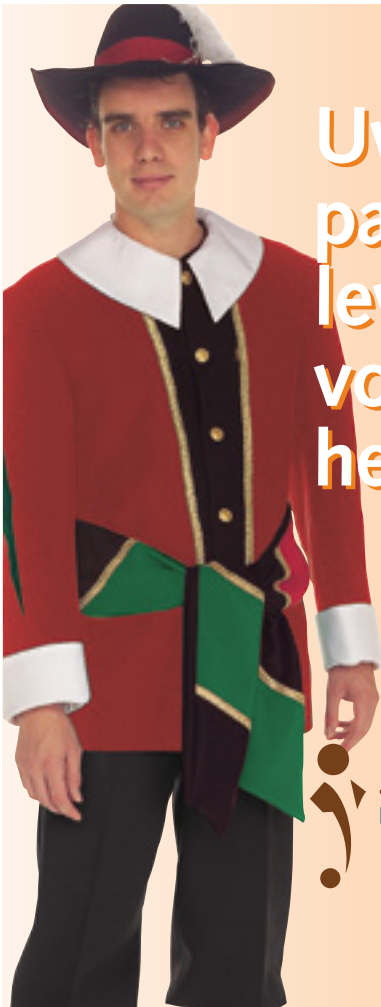
Weertersteenweg 451

3640 Kinrooi - België

Tel 0032 89 700 130

info@vandendijk.be

www.vandendijk.be

Uw totaal pakket leverancier voor het gilde

van Herp
music fashion

Handelsweg 15-15a
5071 NT Udenhout
Tel.: 013-511 49 23
Mob: 06-54 29 63 66
Internet: www.musicfashion.nl
E-mail: info@musicfashion.nl

GILDETROM AD KOLSTERS

HET ADRES VOOR AL UW
REPARATIE EN NIEUWE GILDENTROM

Lindenlaan 25A
5688BM Oirschot
Tel: 0499-574552

WWW.GILDETROM.COM

Vaandels, Vendels en Vlaggen *Joke Willigers*

Zand 33, 5757 RX Liessel
Tel.: (0493) 34 25 68 Fax (0842) 25 21 71
info@willigers.eu www.vaandel-vendel.nl

olafs

T 06 101 950 77

graphic & webdesign

Hooiland 15 | 5663 HL Geldrop | info@olafs.nl | www.olafs.nl

Het kost maar 5 euro

Het kost maar 5 euro om een advertentie van vier regels in 'De Gildetrom' te plaatsen. De enige voorwaarde is, dat u abonnee bent. U kunt de tekst, maximaal 4 Gildetrom regels, sturen aan:

De Gildetrom, Beukendreef 39, 5056 CA

Berkel-Enschot. Voeg het geld in contanten er bij. Het onderwerp van de advertentie behoeft niet persé op het gilde betrekking te hebben. Mogelijke onderwerpen o.a. de aandacht vestigen op een activiteit, informatie aanvragen over een bepaald onderwerp, groeten of dankbetuigingen of iets te koop aanbieden.

Ontwerp, opmaak, drukken en verzenden van uw magazine of andere periodieke uitgave.
Jubileumboeken, brochures en folders voor uw evenementen.

Wij informeren u graag over de vele mogelijkheden binnen uw budget.

Bel Frans Vos, 06-533 661 45.

drukkerij vos

Dommel 36
5422 VH Gemert

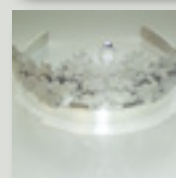
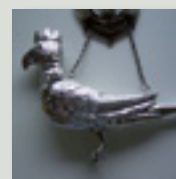
T 0492 39 11 11
E info@vosdruk.nl
I www.vosdruk.nl

Goud- Zilver Atelier
Andriessen

voor al uw
Schutters en Gilde zilver

Dorpsstraat 18
5708 GH Helmond
Tel. 0492-550792
www.andriessen-helmond.nl

JOHN BIJSTERVELD
MEESTER GOUDSMID / EDELSMID

Leenderweg 37
5554 CK Valkenswaard
TEL. 040 - 204 24 89
goudsmidbijsterveld@hetnet.nl
www.goudsmidbijsterveld.nl

EXCLUSIEF GILDEWERK
VOOR EEN PERSOONLIJK ACCENT

 **Seezo Uniformen,
meesters in maatwerk**

Een veelzijdig assortiment voor schutterij, gilde, muziek en showband.
Comfortabele uniformen met een perfecte pasvorm voor een herkenbare identiteit en een stijlvolle presentatie.

Seezo
Meesters in maatwerk

www.seezo.nl

Seezo Uniformen B.V. St. Janstraat 38 - 7256 BC Keijenborg Gld.
Tel. (0575) 46 16 41. (na 17.00 uur: (0575) 46 19 38). Fax (0575) 46 26 69
info@seezo.nl

Noordbrabantsche Federatie van Schuttersgilden

GILDEFEESTEN IN 2013

Federatieve toernooien:

- Het Boogschieten op wip in april (m.u.v. de vierde zondag);
- Het VTBS-toernooi op de derde zondag in september;

- 21 april Pausmis te Den Haag. Kring Kempenland.
 28 april NBFS-toernooi kruisboogschieten Kempenland, Sint-Luciagilde Steensel.
 26 mei Kringdag Peelland, Sint-Agathagilde Boekel.
 2 juni Kringdag Kwartier van Oirschot, Sancta Barbaragilde Oirschot.
 02 juni Kringdag Kempenland, Onze Lieve Vrouwegilde Eersel.
 09 juni Kringdag Baronie en Markiezaat, Sint-Bavogilde Raamsdonk.
 16 juni Vrije gildedag, Sint-Lambertusgilde Milsbeek.
 30 juni Kringdag Maasland, Sint-Willebrordusgilde Heeswijk.
 01 sept NBFS-toernooi geweerschieten, Kring Peelland.
 08 sept Vrij gildefeest, Sint-Jorisgilde Hoogeloon.
 15 sept NBFS-toernooi VTBS, Kring Kempenland.
 12 okt Hoofdlieëndag in 's-Hertogenbosch, opluistering Kwartier van Oirschot.

GILDEFEESTEN IN 2014

Federatieve toernooien:

- Het Boogschieten op wip in april (m.u.v. de vierde zondag);
- Het VTBS-toernooi op de derde zondag in september;
- Het geweerschieten in oktober.

- april NBFS-toernooi kruisboogschieten op wip, Kring Land van Cuijk.
 18 mei Vrij gildefeest, Sint-Catharinagilde Moergestel.
 25 mei Kringdag Maasland Sint-Antonius Abtgilde Vorstenbosch.
 01 juni Kringdag Kempenland, Sint Jansgilde Soerendonk.
 01 juni Kringdag Peelland, Sint-Antonius Abtgilde Lierop.
 15 juni Vrije gildedag, Sint-Antonius/St.-Sebastiaan en H. Sacramentsgilde Beugen.
 24 aug Vrije gildedag, Gilde Salvator Mundi Oeffelt.
 21 sept NBFS-toernooi VTBS, Kring Peelland.
 11 okt Hoofdlieëndag in 's-Hertogenbosch, opluistering Sint-Lambertusgilde, Someren-Eind.

GILDEFEESTEN IN 2015

Federatieve toernooien:

- Het Boogschieten op wip in april (m.u.v. de vierde zondag);
- Het VTBSTR-toernooi op de derde zondag in september;
- Het geweerschieten in oktober.

- 31 mei Kringdag Kwartier van Oirschot, O.L.V. Broederschap Oirschot.
 07 juni Kringdag Kempenland, St. Jorisgilde, Bergeijk.
 07 juni Kringdag Peelland, St.-Jorisgilde Asten.
 20 sept NBFS-toernooi VTBS, St.-Sebastiaangilde Lage Mierde.
 10 okt Hoofdlieëndag in 's-Hertogenbosch, opluistering Kring Baronie en Markiezaat.

GILDEFEESTEN IN 2016

Federatieve toernooien:

- Het Boogschieten op wip in april (m.u.v. de vierde zondag);
- Het VTBSTR-toernooi op de derde zondag in september;
- Het geweerschieten in oktober.

- 05 juni Kringdag Kempenland, Sint-Luciagilde, Steensel.
 18 sep NBFS-toernooi VTBS, Kring Baronie en Markiezaat.
 08 okt Hoofdlieëndag in 's-Hertogenbosch, opluistering Kring Land van Cuijk.

